

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů
Katedra zahradní a krajinné architektury

Drobné přírodní a architektonické prvky v krajině a sídlech, které určují
identitu místa a časové periody.
Bakalářská práce

prof. Ing. Arch. Bohumil Fanta CSc.
Veronika Miškovská

2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Drobné přírodní a architektonické prvky v krajině a sídlech, které určují identitu místa a časové periody vypracovala samostatně a použila jen pramenů, které cituji a uvádím v příložené bibliografii.

V Praze dne:

Poděkování

Děkuji prof. Ing. Arch. Bohumilu Fantovi CSc. za konzultace a přínosné rady týkající se bakalářské práce.

Autorský referát

Cílem bakalářské práce je zhodnocení úlohy drobných přírodních a architektonických prvků z hlediska identity místa a z hlediska jejich přínosů pro obyvatele mnou vybraného regionu – obce Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Záboří nad Labem a části města Kutné Hory – Kaňk, Malín, Sedlec.

Po vymezení mnou vybrané oblasti, jsem obce a části města Kutné Hory procházela a fotografovala a zaznamenávala do map drobné přírodní a architektonické prvky. Následně jsem sbírala o objevených prvcích potřebné informace k mé práci.

Mezi nejhojnější drobnou architekturu obcí Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Záboří nad Labem a části města Kutné Hory – Kaňk, Malín, Sedlec patří pomníky, kříže, kaple, kapličky a zvonice. Zde pomníky symbolizovaly určitou událost, která byla pro místní obyvatelstvo důležitá. Většinou byly postaveny s úctou a se vzpomínkou za padlé během světových válek. Kříže, kaple a kapličky plnily převážně funkci kostela, pokud se v nejbližším okolí žádný nenacházel. Lidé jejich prostřednictvím vzdávali dík či prosili o ochranu před nebezpečím. Zvonice varovaly před nebezpečím, oznamovaly úmrtí či jen sloužily jako „hodiny“. Významná zeleň se zde téměř nevyskytovala. Nejčteněji vysazovaná byla lípa velkolistá a dub letní.

Většina prvků je převážně církevního charakteru. Byly stavěny venkovským obyvatelstvem. Jim i sloužily. Z toho důvodu byly umístěny do středu obce, které bylo centrem veškerého dění. Dnes tyto prvky znamenají pro mnoho lidí převážně historii, ale pro věřící mají symboliku dodnes. Dále mohou plnit i funkci významných prvků, podle kterých se pamatuje určité místo nebo mohou sloužit při orientaci obcí nebo městem.

Identita

Významné prvky

Historie

Venkov

Církev

SUMMARY

The aim of this thesis is to evaluate the role of minor natural and architectural elements in terms of place identity and in terms of its benefits to the people of my selected region – the villages Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Záboří nad Labem and parts of the city Kutná Hora - Kaňk, Malín, Sedlec.

After I delimited the area, I walked through the villages and parts of Kutná Hora and I photographed and recorded in maps the minor natural and architectural elements. Next I collected the information about the discovered elements necessary for my work.

Among the most abundant minor architecture of the villages Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Záboří nad Labem and parts of the city Kutná Hora - Kaňk, Malín, Sedlec, belong monuments, crosses, chapels, chapelles and bell towers. Here the monuments symbolized an event that was important to the local population. Most of them were built with respect and in remembrance for those who fell in the World Wars. Crosses, chapels and chapelles performed primarily church functions, in cases where there wasn't any church in the vicinity. Through them the people gave their thanks and asked for protection from danger. Bell towers warned against dangers, reported deaths or served just as a "clock". There was almost no important greenery. The most planted trees were lime and oak.

Most of the elements are of predominately religious character. They were built by the rural inhabitants and then they also served. For this reason they were placed in the center of the village, which was the center of all events. Today these elements mean for many people mainly history, but have for religious symbology to this day. They can also fulfill the function of important elements, that can help to remember a place or they can simplify the navigation through a village or the town.

Identity

Important elements

History

Country

Church

Obsah

1. Úvod	1
2. Cíl práce	1
3. Literární rešerše	2
3.1. Identita	2
3.2. Významné prvky	2
3.3. Základní obecné pojmy	4
3.3.1. Bába	4
3.3.2. Boží muka	4
3.3.3. Dřevěné sakrální stavby	5
3.3.4. Kaple	5
3.3.5. Kaplička	5
3.3.6. Krytý most	5
3.3.7. Lidová architektura	6
3.3.8. Mariánský sloup, sloup Nejsvětější Trojice	6
3.3.9. Milník	7
3.3.10. Průčelí	7
3.3.11. Sakrální stavby	7
3.3.12. Smírčí kříž	7
3.3.13. Výklenek	8
3.3.14. Zouvák	8
3.3.15. Zvonice	8
3.4. Význam zeleně	9
4. Materiál a metody	10
4.1. Postup řešení	10
4.2. Charakteristika obcí	10
4.3. Historie obcí	10
4.3.1. Bernardov	10
4.3.2. Habrkovice	11
4.3.3. Hlízov	11
4.3.4. Kobylnice	11
4.3.5. Kutná Hora - Kaňk	12
4.3.6. Kutná Hora – Malín	12

4.3.7. Kutná Hora – Sedlec	12
4.3.8. Nové Dvory	13
4.3.9. Svatá Kateřina	13
4.3.10. Svatý Mikuláš	14
4.3.11. Záboří nad Labem	14
5. Výsledky	15
5.1. Hlízov	15
5.1.1. Boží muka	15
5.1.2. Pomník na památku pozemkové reformy	15
5.1.3. Pomník na památku komplexních pozemkových úprav	15
5.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	16
5.1.5. Kříž	16
5.2. Nové Dvory	17
5.2.1. Bývalá vodárenská věž	17
5.2.2. Výklenkové kapličky	17
5.2.3. Socha sv. Václava	17
5.2.4. Mariánský sloup	18
5.2.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	18
5.2.6. Bývalý dominikánský klášter	19
5.2.7. Kaple sv. Kříže – hrobka Chytků	19
5.3. Svatá Kateřina	20
5.3.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	20
5.4. Svatý Mikuláš	21
5.4.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	21
5.4.2. Kříž	21
5.5. Habrkovice	22
5.5.1. Kříž	22
5.5.2. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	22
5.5.3. Kaplička	22
5.6. Záboří nad Labem	23
5.6.1. Kříž	23
5.6.2. Kaplička	23
5.6.3. Zvonice	23
5.6.4. Mariánský sloup	24
5.6.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	24
5.7. Kobylnice	25
5.7.1. Silniční most přes Doubravu	25
5.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého	25
5.7.3. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	25
5.8. Bernardov	27
5.8.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	27
5.8.2. Kříž	27

5.9. Kutná Hora – Kaňk	28
5.9.1. Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na kolínský okres	28
5.9.2. Výklenková kaplička	28
5.9.3. Kříž	28
5.9.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	29
5.9.5. Bývalá radnice	29
5.9.6. Dům č. p. 10	29
5.9.7. Kámen s pamětní deskou	30
5.9.8. Kaplička sv. Jana Křtitele	30
5.9.9. Památník zavražděných kališníků – Kalvárie	30
5.9.10. Smírčí kříž	31
5.9.11. Místopisný kámen	31
5.10. Kutná Hora – Malín	33
5.10.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	33
5.10.2. Lípa svobody	33
5.10.3. Kříž	33
5.10.4. Socha sv. Jana Nepomuckého	34
5.10.5. Zvonice	34
5.11. Kutná Hora – Sedlec	35
5.11.1. Kámen s pamětní deskou	35
5.11.2. Sousoší sv. Jana Nepomuckého	35
5.11.3. Smírčí kříž	35
5.12. Památné stromy	37
5.12.1. Hlízov	37
5.12.2. Záboří nad Labem	37
6. Diskuse	38
7. Závěry a doporučení	38
8. Seznam literatury	39
9. Přílohy	40
9.1. Mapy	40
9.1.1. Obecná mapa	40
9.1.2. Mapa č. 1	41
9.1.3. Mapa č. 2	42
9.1.4. Mapa č. 3	43
9.1.5. Mapa č. 4	44
9.1.6. Mapa č. 5	45
9.1.7. Mapa č. 6	46
9.1.8. Mapa č. 7	47
9.1.9. Mapa č. 8	48
9.1.10. Mapa č. 9	49
9.1.11. Mapa č. 10	50

9.2. Fotografie	51
9.2.1. Hlízov	51
9.2.1.1. Boží muka	51
9.2.1.2. Pomník na památku pozemkové reformy	52
9.2.1.3. Pomník na památku komplexních pozemkových úprav	53
9.2.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	54
9.2.1.5. Kříž	56
9.2.2. Nové Dvory	57
9.2.2.1. Bývalá vodárenská věž	57
9.2.2.2. Výklenkové kapličky	59
9.2.2.3. Socha sv. Václava	62
9.2.2.4. Mariánský sloup	63
9.2.2.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	65
9.2.2.6. Bývalý dominikánský klášter	66
9.2.2.7. Kaple sv. Kříže – hrobka Chytků	68
9.2.3. Svatá Kateřina	69
9.2.3.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	69
9.2.4. Svatý Mikuláš	70
9.2.4.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	70
9.2.4.2. Kříž	71
9.2.5. Habrkovice	72
9.2.5.1. Kříž	72
9.2.5.2. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	73
9.2.5.3. Kaplička	74
9.2.6. Záboří nad Labem	75
9.2.6.1. Kříž	75
9.2.6.2. Kaplička	76
9.2.6.3. Zvonice	78
9.2.6.4. Mariánský sloup	79
9.2.6.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	80
9.2.7. Kobylnice	81
9.2.7.1. Silniční most přes Doubravu	81
9.2.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého	82
9.2.7.3. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	84
9.2.8. Bernardov	85

9.2.8.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	85
9.2.8.2. Kříž	86
9.2.9. Kutná Hora – Kaňk.	87
9.2.9.1. Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na kolínský okres	87
9.2.9.2. Výklenková kaplička	88
9.2.9.3. Kříž.	89
9.2.9.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek	90
9.2.9.5. Bývalá radnice	91
9.2.9.6. Dům č. p. 10	92
9.2.9.7. Kámen s pamětní deskou	93
9.2.9.8. Kaplička sv. Jana Křtitele	94
9.2.9.9. Památník zavražděných kališníků – Kalvárie	95
9.2.9.10. Smírčí kříž	96
9.2.9.11. Místopisný kámen	97
9.2.10. Kutná Hora – Malín	98
9.2.10.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek.	98
9.2.10.2. Lípa svobody	99
9.2.10.3. Kříž	100
9.2.10.4. Socha sv. Jana Nepomuckého	101
9.2.10.5. Zvonice	102
9.2.11. Kutná Hora – Sedlec	103
9.2.11.1. Kámen s pamětní deskou.	103
9.2.11.2. Sousoší sv. Jana Nepomuckého	104
9.2.11.3. Smírčí kříž	105
9.2.12. Památné stromy	106
9.2.12.1. Hlízov	107
9.2.12.2. Záboří nad Labem	108

1. Úvod

Identita místa, *Genius loci*, neboli zcela specifický výraz či význam určitého místa. Každé místo je svým způsobem ojedinělé. Na diváka může působit různými směry, každý ho může vnímat odlišně. Obecněji ho může chápat z estetické a praktické stránky. Je to tedy velmi subjektivní.

Ze všech míst dýchá kus historie, kterou by divák měl vnímat a znát. Měl by se jí snažit porozumět. Z ní lze odvodit spoustu informací potřebných k pochopení konkrétního místa. Proto i záleží na době, v které bylo „místo vytvořeno“. Tím myslíme geografické, sociálně-kulturní a hospodářské podmínky, které odpovídaly určitým potřebám, zvykům a tradicím dané doby. Je praktické znát tyto podmínky. Divák poté lépe porozumí symbolice a významu určitého místa.

Důležité je spojit si řadu informací do jednoho celku. Nedívat se na místo jen z jednoho úhlu. Měli bychom vnímat řadu jeho částí a poté si je seskupit. Místo by na nás mělo působit uceleným dojmem.

Drobné přírodní a architektonické prvky v krajině a sídlech z větší části vyjadřují hlas venkova. Z větší části mají církevní charakter. Byly vytvořeny prostými lidmi a i jim byly hlavně určeny.

2. Cíl práce

Zhodnocení úlohy drobných architektonických prvků a významné zeleně z hlediska identity místa, jak do daného prostředí zapadají a z hlediska jejich přínosů pro obyvatele zkoumaného regionu, neboli co pro místní obyvatele znamenaly či znamenají.

3. Literární rešerše

3.1. Identita

Identita je jedna ze tří složek (identita, struktura, význam) vytvářející image neboli podobu prostředí. Identitou popisujeme skutečnost vydělení nebo jedinečnosti.

(Lynch, 2004)

Identitu místa je možné uchovat v průběhu dlouhé doby, aniž by se to dostávalo do rozporu s potřebami jednotlivých historických epoch.

(Norberg – Schulz, 1990)

Identita člověka předpokládá identitu místa. Vazba k určitému místu je základní lidskou potřebou.

(Norberg – Schulz, 1990)

Vývoj individuální i sociální identity je procesem pomalým a nemůže se odehrávat v prostředí, jež se neustále mění.

(Norberg – Schulz, 1990)

3.2. Významné prvky

Významné prvky jsou záchytné body – fyzické objekty. Mají různé tvary a měřítka.

(Lynch, 2004)

Hlavním rysem významných prvků je jejich unikátnost a zapamatovatelnost v kontextu prostředí. Čím budou snadněji rozeznatelné, tím pravděpodobněji budou považovány za důležité, a to díky své jasné formě, kontrastu vůči pozadí nebo výraznému umístění v prostoru.

(Lynch, 2004)

Nápadná pozice objektu v prostoru ho může postavit do role významného prvku a to ze dvou důvodů. Za prvé proto, že prvek je viditelný z mnoha míst. Za druhé proto, že vytváří kontrast vůči okolí.

(Lynch, 2004)

Činnost, která se váže k nějakým prvkům, z nich může vytvořit prvek významný.

(Lynch, 2004)

Historické vazby nebo jiné důležité obsahy mocně posilují prestiž místa. Hodnota významného prvku se posiluje historickými vazbami nebo důležitostí objektu.

(Lynch, 2004)

Zvuky a pachy míst často posilují vizuální váhu těchto významných prvků.

(Lynch, 2004)

Vzdálené významné prvky bývají viditelné z mnoha úhlů a jsou lidem dobře známy. Lidé, kteří se obracejí ke vzdáleným významným prvkům, činí to nejen kvůli celkové orientaci, ale ještě častěji to dělají pro jejich symbolický význam.

(Lynch, 2004)

Významné prvky mohou být izolované, bez zvláštního výrazu. Mají jen slabý účinek. Můžeme je lehce přehlédnout a musíme je stále hledat.

(Lynch, 2004)

3.3. Základní obecné pojmy

3.3.1. Bába

Bába (nář.), kamenný, hrubě tesaný kříž u cesty, plnící funkci mezníku.
(Frolec, 1983)

3.3.2. Boží muka

Boží muka, drobná stavba ve tvaru sloupu, pilíře apod., někdy se stříškou, s výklenkem na obraz, reliéf nebo sošku, na vrcholu často opatřená křížkem, stojící volně v krajině, na rozcestí nebo na veřejném prostranství uvnitř obce. Zprávy o božích mukách se objevují od 14. stol.
(Frolec, 1983)

Původ božích muk byl spojován se slovanskou liturgií a s tzv. cyrilometodějskými kříži.
(Frolec, 1983)

K rozšíření božích muk došlo z řady důvodů (na památku šťastných a nešťastných událostí, jako projev díky za odvrácení neštěstí, epidemií, za uzdravení, k uctění mrtvých, k usmíření sporu o majetkovou držbu mezi sousedy a vrchností, k vymezení hranice pozemků, jako pokuta za spáchaný přečin). Významnou úlohu měla boží muka jako orientační ukazatel na rozcestí.
(Frolec, 1983)

Boží muka byla budována ze dřeva, z kamene nebo z cihel.
(Frolec, 1983)

Z typologického hlediska rozeznáváme několik skupin, jejichž základním rozlišovacím znakem je půdorys a celkové tvarování stavby. Některá boží muka tvoří už přechod k architektuře kapličky.
(Frolec, 1983)

3.3.3. Dřevěné sakrální stavby

Dřevěné sakrální stavby, kostely, kaple a zvonice; jejich vznik a vývoj souvisí s řadou faktorů, např. geografickými, historickými, náboženskými apod. Ve výstavbě dřevěných sakrálních staveb se prolínají prvky domácí stavební tradice s architektonickými požadavky církevního univerzalizmu. Z hlediska stavební konstrukce jsou v souladu s roubenou lidovou architekturou, s níž vytvářejí integrální celek.

(Frolec, 1983)

3.3.4. Kaple

Kaple, sakrální stavba, obvykle zděná, architektonicky a výtvarně pojatá v souladu s charakterem světských lid. staveb v regionu, v němž je situována.

(Frolec, 1983)

Vnitřní vybavení k. tvoří zpravidla malý oltář, socha nebo vyobrazení světce.

(Frolec, 1983)

V obcích, kde není kostel, bývá situována v jejich středu.

(Frolec, 1983)

3.3.5. Kaplička

Kaplička, drobný sakrální objekt, výklenek ve zdi pro sochu světce, výklenek v postranních pilířích vrat, kde stála socha světce.

(Frolec, 1983)

3.3.6. Krytý most

Krytý most, komunikační stavba umožňující přechod přes vodní tok nebo příkop.

(Frolec, 1983)

Konstrukce krytého mostu spočívá na kamenných pilířích nebo na dřevěných kulových sloupcích. Trámová konstrukce, nesoucí po obou stranách krytého mostu krokovou

vazbu střechy, je ve spodní části opatřena prkenným zábradlím, téměř uzavírajícím obě strany krytého mostu. Ojediněle se vyskytovaly i kamenné mosty, jejichž stěny byly vybudovány z kamene. Střecha byla pokryta šindelem, někdy i slámou.

(Frolec, 1983)

Kryté mosty se budovaly v krajích s dostatkem dřeva, a to zejména v místech, kde to vyžadovala potřeba převedení dálkové komunikace přes nebrodný vodní tok.

(Frolec, 1983)

3.3.7. Lidová architektura

Lidová architektura, soubor stavebních projevů nebo jednotlivý stavební projekt, vytvořené lidovými staviteli v duchu představ, názorů, potřeb, požadavků a tradic lidu; vedle mimoestetických (zvláště účelových) funkcí je u nich zřejmý taky estetický záměr. Charakteristickým rysem lidové architektury je použití místního stavebního materiálu a od 18. a 19. století regionální zvláštnosti, spočívající hlavně v architektonických a výtvarných detailech, zformovaných a udržovaných tradicí.

(Frolec, 1983)

3.3.8. Mariánský sloup, sloup Nejsvětější Trojice

Mariánské sloupy a sloupy Nejsvětější Trojice jsou dva základní typy samostatně stojících sloupů s křesťanskou tematikou, často označovaných jako morové. Mariánské sloupy se stavěly ke slávě Panny Marie, často jako díkuvzdání za ukončení moru či jinou významnou pomoc. Účelem sloupů Nejsvětější Trojice byla obvykle oslava církve a víry, ovšem motiv moru mohl rovněž někdy hrát svou roli.

(Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_sloup>)

Na morových sloupech bývají sochy světců. Typický je sv. Roch, který dle legendy onemocněl, když pomáhal nakaženým během morové epidemie, a uzdravil se díky síle své víry. Sv. Šebestián, mučedník, který rovněž bývá na sloupech zobrazován, byl původně patronem lukostřelců. Ve středověku však také převzal roli s morem spojovaného lučištníka Apollóna, neboť lidé často metaforicky srovnávali náhodně se vyskytující morové rány se střelami šípů. Mezi další zobrazované svaté patří sv. Barbora, patronka umírajících,

sv. František Xaverský, o němž se tradovalo, že měl dar uzdravovat a křísit lidi z mrtvých, a sv. Karel Boromejský, známý svou pomocí nemocným a umírajícím.

(Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_sloup>)

3.3.9. Milník

Milník, sloup, válec, hranol u dálkových cest a silnic s označením vzdálenosti v mílích.

(Frolec, 1983)

3.3.10. Průčelí

Průčelí, vnější stěna stavby nebo budovy.

(Frolec, 1983)

Průčelí lidové architektury jsou esteticky zvýrazňována barevností omítek, architektonickými články, nástěnnými malbami. V jednotlivých krajích se výtvarné a architektonické pojetí průčelí liší.

(Frolec, 1983)

3.3.11. Sakrální stavby

Sakrální stavby, stavební objekty církevní (náboženské) povahy v obcích i v krajině; mnohé z nich vzhledem k svému vzniku i způsobu stavby patří do okruhu lidové architektury.

(Frolec, 1983)

Drobné sakrální stavby představují kříže, boží muka, kaple a zvonice.

(Frolec, 1983)

3.3.12. Smírčí kříž

Smírčí kříž, zpravidla nižší, masivní kamenný kříž, který byl zřizován v 15. a 16. století (ale i později) z trestu za spáchaný přečin. Stojí obvykle na místě, kde k takové události

došlo. Na některých smírčích křížích je vytesán vražedný předmět (kopí, meč, sekera aj.), letopočet a později i nápis zaznamenávající událost.

(Frolec, 1983)

3.3.13. Výklenek

Výklenek, prohlubeň v síle zdiva budovy, nejčastěji poloválcovitého a jiného tvaru, která nahoře bývá zaklenuta.

(Dostupné z <<http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDklenek>>)

Výklenek je častým prvkem štítů a průčelních zdí lidové zděné architektury. Zpravidla je v něm umístěna socha, nejčastěji světce.

(Frolec, 1983)

Výklenek zároveň zpevňuje stěnu a rozvádí tlak svrchních vrstev zdiva.

(Dostupné z <<http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDklenek>>)

3.3.14. Zouvák

Zouvák, jednoduchá dřevěná zvonice z rozsochy kmene, do níž byl zavěšen zvonek; obvykle kryto stříškou s křížkem.

(Frolec, 1983)

3.3.15. Zvonice

Zvonice, stavba sloužící k zavěšení zvonu.

(Frolec, 1983)

K obecnému rozšíření zvonice na vesnicích docházelo od roku 1751, kdy císařovna Marie Terezie vydala příkaz o vyhlašování poplachu úderem na zvon.

(Frolec, 1983)

Stavební vývoj zvonice postupoval od jednoduchého zavěšení zvonu na příčku zasazenou do rozsochy stromu přes konstrukci dvou spojených svislých nebo šikmých sloupů,

mezi nimiž byl upevněn zvon nadkrytý šindelovou stříškou ve tvaru kužele nebo čtyřbokého jehlanu, až k vytvoření uzavřeného trámového nebo prkenného prostoru se sedlovou nebo valbovou střechou. Zvonice mají pravoúhlý, polygonální a ojediněle i kruhový půdorys. Později byly zdi zvonice budovány z tvrdého materiálu. Zděné zvonice začaly sloužit také náboženským úkonům a postupně se přeměňovaly v kaple.

(Frolec, 1983)

3.4. Význam zeleně

Lidé k životu potřebují zeleň, nejvíce ti, kteří bydlí ve městech. Jediná růže může ztlumit hluk letadel a automobilů. Kaskádové fontány rozptylují teplo a prach. Kamélie odstraňují shon a stres. Už Římané věděli, že musíme být v kontaktu s přírodou a obyvatelé města Georgetown to vědí také.

(Higgins, 1994)

4. Materiál a metody

4.1. Postup řešení

Nejdříve jsem vymezila oblast, kterou jsem se chystala zpracovávat. V mém případě to byla část Kutnohorska, jmenovitě obce Hlízov, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Habrkovice, Záboří nad Labem, Kobylnice, Bernardov a části města Kutné Hory – Kaňk, Malín, Sedlec. Obce a části města Kutné Hory jsem procházela a vyhledávala v nich drobné architektonické prvky a významnou zeleň. Vše jsem zdokumentovala fotoaparátem a zakreslila do map, pořízených v Českém úřadu zeměměřickém a katastrálním v Praze. Poté jsem vyhledávala o objevených prvcích informace potřebné k mé práci a to převážně u Odboru památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy Městského úřadu Kutné Hory a v literatuře.

4.2. Charakteristika obcí

Obce Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatý Mikuláš, Svatá Kateřina, Záboří nad Labem se nacházejí v rovinaté krajinně, vyjma Kutné Hory – Kaňku, Malína, Sedlce, která sestupuje do kotliny.

Obce Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Svatý Mikuláš, Svatá Kateřina, Záboří nad Labem, Kutná Hora – Kaňk, Malín, Sedlec jsou ulicovými a silničními obcemi. Domy se nacházejí podél ulic a silnic, jež mají dálkový charakter. Náves se v těchto obcích nenachází.

Obec Nové Dvory je návěsí obcí. Náves se nachází v jejím centru a má obdélníkový tvar. Do návsi se sbíhají všechny ulice a silnice, jež má dálkový charakter.

4.3. Historie obcí

4.3.1. Bernardov

Obec byla založena v roce 1680 na pozemcích sousedního kobylnického dvora Bernardem Věžníkem, podle něhož má i svůj název. Od Lukaveckých z Lukavce koupil pozemky v sousedství dvora, na nichž vyrostla současná obec. Dějiny obce jsou od počátku

spojeny s novodvorským panstvím. V roce 1848 po zániku panství se obec stala osadou Kobylnic. Bernardov se trvale osamostatnil až v roce 1989.

(Novák, 2001)

4.3.2. Habrkovice

V místech, kde se rozkládá dnešní obec Habrkovice, se původně nacházely rozsáhlé dubové a habrové lesy, které byly součástí hvozdu Boru. Bor koupil v roce 1278 sedlecký klášter od krále Přemysla Otakara II.. V době největšího rozmachu kutnohorské dolování jej celý vymýtil. Na místě, kde stály převážně habry, založili sedlečtí mniši počátkem 14. století osadu Habrkovice. V roce 1783 po zániku kláštera připadli Habrkovice náboženskému fondu, který je v roce 1819 prodal Karlu ze Schwarzenberga. V jeho vlastnictví zůstaly až do roku 1848. Do roku 1960 byly Habrkovice samostatnou obcí, poté byly přičleněny ke střediskové obci Záboří nad Labem, pod níž patří dodnes.

(Novák, 2001)

4.3.3. Hlízov

Obec nesla původně název Hlídov. První písemná zmínka o Hlízově pochází z roku 1143, kdy byl darován sedleckému klášteru, kterému patřil až do husitských válek. V roce 1657 přešel Hlízov do majetku rodiny Šofmanových, která zde v 18. století dala postavit pozdně barokní zámek. V roce 1791 Hlízov odkoupil Jan Rudolf Chotek, který ho připojil k již vzniklému novodvorskému panství. Od 60. let byl Hlízov přechodně spojen s Novými Dvory. Po roce 1989 se stal samostatnou obcí.

(Novák, 2001)

4.3.4. Kobylnice

Obec nesla původně název Kobylníky, podle koní, které se chovali v okolí. Kobylnice byly původně královským majetkem, ale v roce 1278 se staly součástí majetku sedleckého kláštera. Po jeho zničení husity náležely kolínskému panství, kterému zůstaly až do roku 1553, kdy byly zastaveny Karlovi ze Žerotína. V roce 1593 na popud císaře Rudolfa II. byly Kobylnice dědičně připojeny k Novým Dvorům, které v té době patřily Kašparovi ze Žerotína. V roce 1679 odkoupil novodvorské panství spolu s Kobylnicemi Bernard Věžník.

Ten nechal vybudovat nový dvůr v Bernardově, starý dvůr v Kobylnicích zanikl. V této době zanikla i tvrz bývalých majitelů Kobylnic, Lukaveckých z Lukavce. Od této doby jsou dějiny Kobylnic spjaty s novodvorským panstvím.

(Novák, 2001)

4.3.5. Kutná Hora – Kaňk

Původně hornická kolonie, později osada Kaňk, vznikla ke konci 13. století kolem dolů na Staročeském pásmu. V roce 1514 získala obec od krále Vladislava Jagellonského samosprávu. V roce 1621 byla obec Kaňk povýšena císařem Ferdinandem II. na královské město, avšak dál město zůstávalo v těsném spojení s Kutnou Horou. V roce 1950 se stalo součástí Kutné Hory.

(Dudák, 2004)

4.3.6. Kutná Hora – Malín

V 10. století bylo na území dnešního Malína hradiště Slavníkovců. V roce 995 po jejich vyvraždění náležel Malín sjednotitelům českého království Přemyslovců. V roce 1327 připadl sedleckému klášteru. Po zrušení sedleckého kláštera patřil Malín náboženskému fondu. V roce 1819 ho získali Schwarzenbergové, kteří ho vlastnili až do konce patrimoniálního období. V roce 1960 se stal součástí Kutné Hory.

(Novák, 2001)

4.3.7. Kutná Hora – Sedlec

Ve 12. století sídlil v Sedlci Miroslav z Cimburka, jenž byl předním dvořanem na Přemyslovském dvoře. V roce 1142 pozval do Sedlce cisterciáky, jimž daroval své sídlo Sedlec i s okolní neosídlenou krajinou, aby zde založili klášter. Sedlečtí mniši se s větší mírou podíleli na kolonizaci širokého okolí. Roku 1291 král Václav II. osvobodil klášter od veškerých daní a udělil mu mincovní právo. Před Bílou horou byl majetek kláštera prodán Kutné Hoře, po ní město majetek kláštera muselo vrátit zpět. V roce 1783 byl klášter císařským dekretem zrušen. Klášterní majetek byl dán náboženskému fondu, který jej v roce 1820 prodal Karlovi ze Schwarzenberga. V roce 1948 byl sedlecký majetek

Schwarzenbergům zkonfiskován. V meziválečném období byl Sedlec povýšen na město. V roce 1950 se stal Sedlec trvale součástí Kutné Hory.

(Novák, 2001)

4.3.8. Nové Dvory

Obci předcházela hospodářský dvůr, nesoucí název Nový Dvůr, který zde založili ve 13. století sedlečtí mniši. Záhy v jeho okolí vznikla osada stejného jména. Po husitských válkách spadl Nový Dvůr pod kolínské panství. Roku 1569 byl Nový Dvůr prodán Žerotínům, kteří zde vybudovali renesanční zámek. Žerotínové připojili k Novému Dvoru okolní vesnice a položili tak základy k novodvorskému panství. Roku 1679 koupil Nové Dvory Bernard Věžník, který roku 1686 přestavěl v barokním stylu zámek a rozšířil obec o nové domy. Roku 1701 byly Nové Dvory povýšeny na město. Roku 1764 odkoupil Nové Dvory Jan Karel Chotek z Chotkova a Vojnína, jemu a později i jeho potomstvu patřili Nové Dvory až do roku 1911, kdy je Emerich Chotek odkázal svému synovci Quidovi z Thun Hohensteinu. Ten celý majetek zadlužil do té míry, že byl dán v roce 1932 do konkursu. Po dostavbě zámku Kačina se Chotkové z Nových Dvorů odstěhovali. V poválečném období byl majetek Thun Hohensteinů zkonfiskován.

(Novák, 2001)

4.3.9. Svatá Kateřina

V roce 1307 založili sedlečtí mniši na území dnešní obce Svatá Kateřina kostel Svaté Kateřiny, kolem něhož vyrostla obec s názvem Bor svaté Kateřiny. Ve 14. století byla obec zastavena Anně z Hasenburku. Počátkem 15. století zastavil císař Zikmund Svatou Kateřinu Habartovi z Adleru. V roce 1436 zastavil Zikmund obec Bedřichu ze Strážnice. Po něm kolínské panství i s obcí získal Jiří z Poděbrad. Poté přešla obec do vlastnictví českých králů, ve kterém zůstala až do roku 1553, kdy obec získal Karel ze Žerotína. V roce 1569 koupili Nový Dvůr Žerotínové, kteří ho v roce 1593 spojili se Svatou Kateřinou a spolu s dalšími obcemi v okolí. Tím bylo založeno novodvorské panství, jehož součástí byla Svatá Kateřina až do roku 1848. Po roce 1948 byl z názvu obce odstraněn přídomek Svatá. Do roku 1960 byla Kateřina samostatnou obcí, od tohoto roku se stala součástí střediskové obce Svatý Mikuláš. Po roce 1989 se obec vrátila k původnímu názvu Svatá Kateřina.

(Novák, 2001)

4.3.10. Svatý Mikuláš

Předchůdcem dnešní obce Svatý Mikuláš byla obec Bor, založená v 11. století na tehdy přemyslovském území. Jeho část, les zvaný Bor, koupil v roce 1278 sedlecký klášter a dal jej vymýtit. Nedaleko obce založili sedlečtí mniši dvůr s názvem Svatý Mikuláš. V jeho blízkosti postavili v roce 1307 kostel, zasvěcený rovněž svatému Mikuláši. Obec se poté nazývala Bor Svatého Mikuláše. Koncem 15. století se už užíval jen název Svatý Mikuláš. Po husitském období zabral císař Zikmund sedleckému klášteru Svatý Mikuláš, jenž v roce 1436 přepsal Bedřichu ze Strážnice. Došlo ke spojení s kolínským panstvím, které v roce 1553 získal Karel ze Žerotína. V roce 1569 koupili jeho potomci Nový Dvůr a spolu s dalšími okolními obcemi jej spojili v novodvorské panství. Po roce 1679 koupil novodvorské panství Bernard Věžník. V roce 1764 koupil novodvorské panství Jan Karel Chotek. Jeho synovec Jan Rudolf Chotek dal postavit zámek Kačín. Ve 20. století přešel Svatý Mikuláš do vlastnictví posledního z Chotků synovce Quido Thun Hohensteina. Po roce 1948 přišla obec o přídomek Svatý. V roce 1960 se stal Mikuláš střediskovou obcí, k níž byly připojeny obce Kateřina a Rohozec. V roce 1980 byla k Mikuláši připojena obec Lišice. Po roce 1989 se Rohozec osamostatnil a obec se vrátila ke svému původnímu názvu Svatý Mikuláš.

(Novák, 2001)

4.3.11 Záboří nad Labem

Poté, co daroval Miroslav z Cimburka své sídlo v Sedlci spolu s pozemky v jeho okolí sedleckým mnichům, vybudoval si své nové sídlo na místě dnešního Záboří nad Labem. V okolí jeho sídla vznikla ves Záboří. Po vymření rodu Miroslava z Cimburka získali ves sedlečtí mniši. V husitském období po zániku sedleckého kláštera, připadlo Záboří kolínskému panství, jež vlastnil nejprve Bedřich ze Strážnice, poté Jiří z Poděbrad a jeho potomci a nakonec panovník. Ten nejprve Záboří propůjčil a poté dědičně přepsal Žerotínům, kteří koncem 16. století založili novodvorské panství, s nímž jsou spjaty i pozdější dějiny Záboří. V roce 1960 se Záboří stalo střediskovou obcí, do jejíhož obvodu patřily osady Kobylnice a Habrkovice. Kobylnice se po roce 1989 osamostatnily. Habrkovice pod Záboří nad Labem spadají dodnes.

(Novák, 2001)

5. Výsledky

5.1. Hlízov

5.1.1. Boží muka – Nemovitá kulturní památka

Popis

Boží muka se datují do 1. poloviny 19. století, doplněna byla kolem roku 1880. Kamenný, omítnutý válcovitý sloup nese dřevěnou kapličku. Uvnitř je obrázek Panny Marie. Jsou obehnána železným plůtkem a stíněna dvěma vzrostlými lípami.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Kámen ovětrává, nevhodně natřeno.

Význam

Na památku událostí, jako projev díky, k uctění mrtvých, k usmíření sporu, jako pokuta za spáchaný přečin.

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.1.1. Boží muka)

5.1.2. Pomník na památku pozemkové reformy

Popis

Žulový pomník na památku pozemkové reformy z let 1919 – 1925 pochází z 1. poloviny 20. století.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.1.2. Pomník na památku pozemkové reformy)

5.1.3. Pomník na památku komplexních pozemkových úprav

Popis

Mramorový pomník na památku komplexních pozemkových úprav z let 1995 – 2002 byl zhotoven v průběhu následujících let.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.1.3. Pomník na památku komplexních pozemkových úprav)

5.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) pochází z 1. poloviny 20. století. Vedle něj stojí menší betonový pomník neznámému vojínovi, Rudé armády, který padl v roce 1945.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.1.5. Kříž

Popis

Kovový kříž na pískovcovém podstavci z konce 19. století je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcový podstavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díků, k vyjádření prosby. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.1.5. Kříž)

5.2. Nové Dvory

5.2.1. Bývalá vodárenská věž - Nemovitá kulturní památka

Popis

Zděná, omítnutá vodárenská věž pochází z počátku 18. století, upravena byla v 80. letech 19. století. Šikmá dvoupatrová věž, členěná patrovými římsami a s okny v 1. a 2. patře. Některá okna jsou zazděná, podobně i vchod ze severu.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Nepoužívaná, neudržovaná, poškozená.

Význam

Plnila funkci vodojemu. Zásobovala místní zámek.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.1. Bývalá vodárenská věž)

5.2.2. Výklenkové kapličky - Nemovitá kulturní památka

Popis

Po stranách domu č.p. 112 jsou zděné, omítnuté výklenkové kapličky sv. Františka Xaverského a sv. Tekly (nyní branka), spojené s domem pilířovým plotem se sochařskou výzdobou a branami. Vše pochází z 1. poloviny 18. století.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Památka neudržovaná, poškozená.

Význam

Zastávala funkci kostela. K ochraně pocestných. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.2. Výklenkové kapličky)

5.2.3. Socha sv. Václava - Nemovitá kulturní památka

Popis

Pískovcová socha z 1. poloviny 18. století stojí na pilíři, který je představen středu přízemního domku. Tvar průčelí domku, jehož střed je vypjat obloukem, zdůrazňuje a podtrhuje obrys sochy.

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Sv. Václav byl patronem české země. Zároveň šířil křesťanství.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutné Hory, 1970?)

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.3. Socha sv. Václava)

5.2.4. Mariánský sloup - Nemovitá kulturní památka

Popis

Kamenný mariánský sloup pochází z 1. čtvrtiny 18. století, opraven byl v roce 1888. Široký čtvercový podstavec nese vysoký sloup se sochou Panny Marie. Na čtyřech nárožních pilířích se nachází sochy sv. Barbory, sv. Jakuba, sv. Jana Nepomuckého a sv. Rocha. Ve výklenku podstavce, na jižní straně je ležící socha sv. Rozálie.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Na počest Panny Marie, často s poděkováním za ukončení moru či jinou významnou pomoc.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.4. Mariánský sloup)

5.2.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a obětí nacismu (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Jména obětí jsou uvedena na žulových deskách.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá. Drolí se.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.2.6. Bývalý dominikánský klášter- Nemovitá kulturní památka

Popis

Klášter byl postaven v letech 1696 až 1727. Hlavní zděná, omítnutá klášterní brána se skládá z bosovaného portálu s pilíři, které nesou pískovcové vázy. V nástavci je zobrazen znak Bernarda Vežníka z Věžník a jeho manželky. Nad římsou se nachází pískovcová socha sv. Anny. Pilíře ohradní zdi nesou pískovcové sochy sv. Dominika a sv. Tomáše Akvinského. (Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Pískovcové sochy zvětralé.

Význam

Vstupní brána.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.6. Bývalý dominikánský klášter)

5.2.7. Kaple sv. Kříže – hrobka Chotků - Nemovitá kulturní památka

Popis

Zděná, omítnutá kaple byla postavena roku 1829 architektem A. Archem. Kvádrová podezdívka nese budovu čtvercového půdorysu. V průčelí stojí dva dórské sloupy s kladím a římsou a s mohutnou atikou stupňovitě se zvyšující. Budova kryta sedlovou střechou. Na vrcholu je kovový kříž. Pod kaplí se nachází hrobka, která je krytá čtvercem kamene s vchodem ze západní strany.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Památka neudržovaná, poškozená.

Význam

Rodová hrobka spojená s kaplí.

(viz příloha - 9.1.3. Mapa č. 2, 9.2.2.7. Kaple sv. Kříže – hrobka Chotků)

5.3. Svatá Kateřina

5.3.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Žulový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a obětí nacismu (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.4. Mapa č. 3, 9.2.3.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.4. Svatý Mikuláš

5.4.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a fašismu (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Žulová pamětní deska obětem fašismu byla zhotovena a přidána na památník později. Je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá. Drolí se.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.5. Mapa č. 4, 9.2.4.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.4.2. Kříž

Popis

Kovový kříž na pískovcovém podstavci pravděpodobně z 19. století. Je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcový podstavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díky, k vyjádření prosby. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.5. Mapa č. 4, 9.2.4.2. Kříž)

5.5. Habrkovice

5.5.1. Kříž

Popis

Kovový kříž na pískovcovém podstavci z roku 1850 byl postaven na památku místním obyvatelstvem jako poděkování za ušetření vesnice od cholery a s prosbou ochrany Pannou Marií od této nemoci i nadále.

Zhodnocení stavu

Pískovcový podstavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Na památku událostí, jako projev díky, k vyjádření prosby.

(viz příloha - 9.1.6. Mapa č. 5, 9.2.5.1. Kříž)

5.5.2. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) z 1. poloviny 20. století.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá. Drolí se.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.6. Mapa č. 5, 9.2.5.2. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.5.3. Kaplička

Popis

Zděná, omítnutá kaplička, pravděpodobně z 18. století. Krytá plechovou stříškou, na jejímž vrcholu je zvon, který je posazený v jehlancovité stříšce zakončené kovovým křížkem.

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Zastávala funkci kostela. K ochraně poutníků. Zástavka při procesích.

(viz příloha - 9.1.6. Mapa č. 5, 9.2.5.3. Kaplička)

5.6. Záboří nad Labem

5.6.1. Kříž

Popis

Kovový kříž na betonovo-žulovém podstavci až od roku 2000. Do roku 1998 stávala na pískovcovém podstavci drobná barokní socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1777.

(Dostupné z <<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/zabori-nad-labem/krizek>>)

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díky, k vyjádření prosby. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.6.1. Kříž)

5.6.2. Kaplička - Nemovitá kulturní památka

Popis

Zděná, omítnutá výklenková kaplička z roku 1756 je pokryta plechovou stříškou, na jejímž vrcholu štítu je umístěn kovový kříž. Na čelní straně je hluboká nika se sochou Panny Marie.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Památka neudržovaná, poškozená.

Význam

Zastávala funkci kostela. K ochraně pocestných. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.6.2. Kaplička)

5.6.3. Zvonice - Nemovitá kulturní památka

Popis

O dřevěné zvonici se poprvé píše na popisu kostela 10. 2. 1677. Opravena byla spolu se hřbitovní zdí v roce 1756, což dosvědčuje letopočet na trámu. Do současné podoby byla zvonice upravena v roce 1898.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

V restaurování.

Význam

Zvonem se oznamovala řada událostí, např. možné nebezpečí, požár, úmrtí. Zvony nahrazovaly funkci hodin.

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.6.3. Zvonice)

5.6.4. Mariánský sloup - Nemovitá kulturní památka

Popis

Sloup pochází z 1. poloviny 18. století. Na pískovcovém podstavci s bílou, mramorovou deskou v čele stojí válcový sloup s kopií sochy Panny Marie s plechovou svatozáří s devíti hvězdami. Originál je uložen v kostele sv. Prokopa.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Na počest Panny Marie, často s poděkováním za ukončení moru či jinou významnou pomoc.

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.6.4. Mariánský sloup)

5.6.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a druhého národního odboje (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Žulová deska byla zhotovena a přidána na památník později. Je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.6.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.7. Kobylnice

5.7.1. Silniční most přes Doubravu - Nemovitá kulturní památka

Popis

Kamenný most byl pravděpodobně postaven ve 2. polovině 19. století. Má celkem sedm oblouků, přičemž jen střední překračuje řeku, ostatní jsou suché. Klenby segmentovaného profilu a veškeré detaily jsou zhotoveny z pískovcových kvádrů. Líc kamenného zdiva byl omítaný, v dnešní době neomítnutý.

(Pešta, 2002)

Zhodnocení stavu

Most nevykazuje žádné statické poruchy a stav hlavních konstrukcí, zdiva i kamenných článků je velmi dobrý. Jediným poškozením jsou opadané omítky na líci mostu. Nepříznivě působí živičná vozovka.

(Pešta, 2002)

Význam

Přechod přes řeku.

(viz příloha - 9.1.8. Mapa č. 7, 9.2.7.1. Silniční most přes Doubravu)

5.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého - Nemovitá kulturní památka

Popis

Pískovcová socha na podstavci z téhož materiálu pochází z roku 1772, opravena byla roku 1884. V těsném sousedství se nachází dřevěná trámová zvonička se stříškou.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Pískovcový podstavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Sv. Jan Nepomucký je uctíván jako patron při přírodních pohromách a povodních.

(viz příloha - 9.1.8. Mapa č. 7, 9.2.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého)

5.7.3. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Žulový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a obětí nacismu (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Žulová pamětní deska obětí nacismu byla zhotovena a přidána na památník později.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.8. Mapa č. 7, 9.2.7.3. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.8. Bernardov

5.8.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) z 1. poloviny 20. století. Je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá. Drolí se.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.9. Mapa č. 8, 9.2.8.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.8.2. Kříž

Popis

Kovový kříž na pískovcovém podstavci pravděpodobně z 19. století. V těsném sousedství se nachází kovová zvonička se stříškou.

Zhodnocení stavu

Pískovcový podstavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díků, k vyjádření prosby. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.9. Mapa č. 8, 9.2.8.2. Kříž)

5.9. Kutná Hora – Kaňk

5.9.1. Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na kolínský okres

Popis

Žulový pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR dne 9. května 1945 na půdu kolínského okresu. Pochází z 2. poloviny 20. století.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.1. Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na půdu kolínského okresu)

5.9.2. Výklenková kaplička

Původní kaplička byla koncem 20. století zcela zničena. Ve 21. století byla nahrazena novou, zděnou a omítnutou kapličkou. Horní plocha je pokryta plechovou stříškou. Na vrcholu štítu je umístěn kovový kříž. Na čelní straně je hluboká nika s dřevěným křížem.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Zastávala funkci kostela. K ochraně pocestných. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.2. Výklenková kaplička)

5.9.3. Kříž - Nemovitá kulturní památka

Popis

Kovový kříž na pískovcovém podstavci z 19. století stojí vedle ohradní zdi hřbitova s brankou s gotickým portálem.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Pískovcový postavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díky, k vyjádření prosby. Zástavka při procesí.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.3. Kříž)

5.9.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník na podstavci z téhož materiálu k uctění památky padlých během 1. světové války (1914-1918) a fašismu (1936-1945) pochází z 1. poloviny 20. století. Žulová pamětní deska obětem fašismu byla zhotovena a přidána na památník později. Je obehnan kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá. Nápisy nečitelné.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.9.5. Bývalá radnice - Nemovitá kulturní památka

Popis

Patrová budova z roku 1526 s mansardovou střechou byla přestavěná a upravovaná roku 1739, 1769. Ve štítě je pískovcový, původně polychromovaný znak města Kaňk – dvě zkřížená hornická kladiva – želízko a mlátek, nesená archandělem Gabrielem.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Reliéf zvětralý, se zbytky polychromování.

Význam

Symbol bývalého města Kaňk.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.5. Bývalá radnice)

5.9.6. Dům č. p. 10

Popis

Dům č. p. 10, v němž žil i zemřel kronikář města Kaňku Jan Hejzelna (1763 – 1822). Dům je ozdoben na plechu malovaným obrazem sv. Floriána, ochránce před požáry a opatřen českým prosebným nápisem.

(Dudák, 2004)

Zhodnocení stavu

Obraz silně poškozený.

Význam

K ochraně domu před požárem.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.6. Dům č. p. 10)

5.9.7. Kámen s pamětní deskou

Popis

Mramorový kámen s pamětní deskou pravděpodobně z roku 2006.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.7. Kámen s pamětní deskou)

5.9.8. Kaplička sv. Jana Křtitele - Nemovitá kulturní památka

Popis

Zděná, omítnutá výklenková kaplička pochází z 2. poloviny 18. století. Její horní plocha je pokryta plechovou stříškou, na jejímž vrcholu štítu je umístěna pískovcová socha sv. Jana Křtitele. Na čelní straně je hluboká nika, dříve s obrazem Panny Marie.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Zastávala funkci kostela. K ochraně poutníků. Zástavka při procesích.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.8. Kaplička sv. Jana Křtitele)

5.9.9. Památník zavražděných kališníků – Kalvárie - Nemovitá kulturní památka

Popis

Památník byl postaven ve 20. letech 19. století Janem Rudolfem Chotkem na paměť obětí svržených v letech 1419-1421 do kutnohorských šachet, mezi nimiž měl být údajně jeden z Chotkových předků. Na vrcholu kopce Kaňk je u vchodu do bývalých šachet vybudována zděná, omítnutá terasa. Je ukončena hladkým vysazeným vlysem a neprofilovanou deskou. Její čelní průčelí člení úzký nárožní a střední risalít, jemuž jsou představeny úzké dórské sloupy, nesoucí desku s dvěma masivními akroteriiemi, prorůstajícími ukončující vlysy. Ve středním risalitu je pravoúhlý uzavřený vstup do šachty.

Nad památkem na vrcholu kopce je na soklu osazen kamenný toskánský sloup, na jehož krycí desce se původně tyčil železný kříž.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Památka neudržovaná, poškozená.

Význam

Historicky památné místo. Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.9. Památník zavražděných kališníků – Kalvárie)

5.9.10. Smírčí kříž - Nemovitá kulturní památka

Popis

Smírčí kříž z 15. – 16. století. Na východ od propadlin v jižní části Turkaňského pásma, která vznikla v roce 1969, po levé straně stojí hrubě tesaný pískovcový smírčí kříž. Dolní svislá část se šikmo rozšiřuje, jedno rameno je dochované celé, druhé je zkrácené, horní část je jen málo převýšená. Všechny tři konce jsou nepravidelně zaoblené. Kříž náhodně vykopán při terénních úpravách v 1. třetině 20. století a osazen na nynější místo.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Horní a jedno vodorovné rameno zkráceno. Povrch silně zmechovatělý.

Význam

Je možné, že jde o hraniční kámen sedleckého panství.

Byl zřizován za spáchaný přečin. Stojí obvykle na místě, kde k takové události došlo.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.10. Smírčí kříž)

5.9.11. Místopisný kámen

Popis

V roce 1881 koupila kaňkovské lesy Kutná Hora a učinila z nich oblíbené výletní místo s dřevěnou restaurací, myslivnou ve švýcarském stylu a rozhlednou. Lesy dále zvelebovala, zejména zásluhou starosty Jana Macháčka, jenž se nejvíce zasloužil o vznik zeleného pásu kolem města. Po něm byl na Kaňku nazván Macháčkův háj, protkaný cestičkami. Tento háj měl charakter arboreta (dodnes zde roste na padesát druhů dřevin). Tento fakt dokumentuje žulový kámen pravděpodobně z 1. poloviny 20. století.

(Dudák, 2004)

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Na počest starosty Jana Macháčka.

(viz příloha - 9.1.10. Mapa č. 9, 9.2.9.11. Místopisný kámen)

5.10. Kutná Hora – Malín

5.10.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

Popis

Pískovcový pomník padlým obětem válek od J. Chvojana z let 1914 – 1918 a 1939 – 1945. Vedle něj stojí menší žulový pomník sovětským vojákům, kteří projížděli Malínem.

(Poche a kol., 1978)

Zhodnocení stavu

Pískovcová památka zvětralá.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.10.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek)

5.10.2. Lípa svobody

Popis

Dne 18. 5. 1919 vysadil Sokol lípu svobody (Lípa velkolistá, *Tilia Platyphyllos*, obvod kmene 172 cm, stáří stromu 90 let), jak je i uvedeno na žulovém kameni vedle lípy.

Význam

Takto činili Sokolové i na jiných místech republiky. Byla to tradice prvorepublikových výsadeb.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.10.2. Lípa svobody)

5.10.3. Kříž

Popis

Kovový kříž na kamenném podstavci z roku 1895 je obehnán kovovým plůtkem.

Zhodnocení stavu

Pískovcový postavec zvětralý. Drolí se.

Význam

Zastával funkci kostela. Na památku událostí, jako projev díky, k vyjádření prosby.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.10.3. Kříž)

5.10.4. Socha sv. Jana Nepomuckého - Nemovitá kulturní památka

Popis

Pískovcová socha na podstavci z téhož materiálu z roku 1818 je obklopena kovovým plůtkem z 2. poloviny 19. století.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Pískovcový postavec i se sochou zvětralý.

Význam

Sv. Jan Nepomucký je uctíván jako patron při přírodních pohromách a povodních.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.10.4. Socha sv. Jana Nepomuckého)

5.10.5. Zvonice - Nemovitá kulturní památka

Popis

Zvonice byla vybudována v 16. století, upravována byla v 18. století a v roce 1818. Nachází se v západní obvodní zdi hřbitova u kostela sv. Štěpána. Na půdorysu pětiúhelníku je vybudované zděné přízemí, které nese roubenou konstrukci krytou šindelovou střechou, z ní vyrůstá ve výši 2. patra hranolová věžice se stěnami pobitými svisle řezanými prkny s lištami a krytá vysokou stanovou střechou (šindel). V severní stěně v přízemí je umístěný vstup. Ve 2. patře je z jihu jednoduché obdélné okno. K severu se vkládá výstupek se zavěšenými menšími zvony z roku 1499 a 1500, které jsou kryté pultovou šindelovou stříškou.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Zvonem se oznamovala řada událostí, např. možné nebezpečí, požár, úmrtí. Zvony nahrazovaly funkci hodin.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.10.5. Zvonice)

5.11. Kutná Hora – Sedlec

5.11.1. Kámen s pamětní deskou

Popis

Mramorový kámen s pamětní deskou pravděpodobně z roku 2007.

Zhodnocení stavu

V dobrém stavu.

Význam

Symbolizuje událost.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.11.1. Kámen s pamětní deskou)

5.11.2. Sousoší sv. Jana Nepomuckého - Nemovitá kulturní památka

Popis

Sousoší pochází z let 1730 – 1735. Autorem je sochař M.V. Jäckel. Pískovcové sousoší je tvořeno ústředním podstavcem se třemi figurálními reliéfy (severní stěna je prázdná), se sochou Jana Nepomuckého s paprskovitou plechovou svatozáří s pěti hvězdami a se čtyřmi nižšími podstavci se sochami světců a obvodní kamennou balustrádou s železnými nízkými dvířky na jižní straně. Na reliéfech jsou vyobrazeny sv. Juda Tadeáš, blahoslavený Jan Sarkander, sv. Dimas. Na podstavcích jsou sochy sv. Václava, sv. Floriána, sv. Prokopa, sv. Vojtěcha. Na soklu střední části podstavce, nad reliéfem sv. Judy Tadeáše se nachází ozdobné kovové ramínko na lucernu.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Po restaurování.

Význam

Sv. Jan Nepomucký je uctíván jako patron při přírodních pohromách a povodních.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.11.2. Sousoší sv. Jana Nepomuckého)

5.11.3. Smírčí kříž - Nemovitá kulturní památka

Popis

Pískovcový plochý kříž z 2. poloviny 18. století se nachází na hřbitově kaple Všech Svatých vpravo od vstupních vrat. Všechna tři ramena jsou zakončena trojlístým motivem, svislá část směrem dolů je cibulovitě rozšířena.

(Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora, 1970?)

Zhodnocení stavu

Pískovcový kříž zvětralý. Drolí se.

Význam

Byl zřizován za spáchaný přečin. Stojí obvykle na místě, kde k takové události došlo.

(viz příloha - 9.1.11. Mapa č. 10, 9.2.11.3. Smírčí kříž)

5.12. Památné stromy

5.12.1. Hlízov

Vyhlášeny památným stromem v roce 2006

Popis

Lípa velkolistá, *Tilia Platyphyllos*, obvod kmene – 232 cm, stáří stromu je odhadováno na 120 – 150 let.

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 2003?)

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.12.1. Hlízov)

Popis

Lípa velkolistá, *Tilia Platyphyllos*, obvod kmene – 305 cm, stáří stromu je odhadováno na 120 – 150 let.

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 2003?)

(viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1, 9.2.12.1. Hlízov)

5.12.2. Záboří nad Labem

Vyhlášeny památným stromem v roce 1989.

Popis

Dub letní, *Quercus robus*, obvod kmene 672 cm, stáří stromu je odhadováno na 400 let.

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 1995?)

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.12.2. Záboří nad Labem)

Popis

Dub letní, *Quercus robus*, obvod kmene 400 cm, stáří stromu je odhadováno na 250 let.

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 1995?)

(viz příloha - 9.1.7. Mapa č. 6, 9.2.12.2. Záboří nad Labem)

6. Diskuse

Mezi nejčtenější drobnou architekturu obcí Bernardov, Habrkovice, Hlízov, Kobylnice, Nové Dvory, Svatá Kateřina, Svatý Mikuláš, Záboří nad Labem a části města Kutné Hory – Kaňk, Malín, Sedlec patří pomníky, kříže, kaple, kapličky a zvonice. Pomníky v těchto případech symbolizovaly určitou událost, jež byla pro místní obyvatelstvo nezapomenutelná. Ve větší míře byly postaveny s úctou a se vzpomínkou za padlé během světových válek. Kříže, kaple a kapličky plnily převážně funkci kostela, pokud se v nejbližším okolí žádný nenacházel. Ale i když kostel v obci byl, přesto tyto prvky mohly vykonávat jeho funkci. Lidé jejich prostřednictvím děkovali za ušetření různého nebezpečí, či prosili o ochranu před ním. Sloužily i jako zastávka při procesí. Zvonice varovaly před nebezpečím - požárem, oznamovaly úmrtí či jen podle nich lidé poznali, kolik je hodin. Významné přírodní prvky neboli zeleň se v této oblasti téměř nevyskytovala.

Většina prvků se nachází v centru obcí, tam kde se lidé scházeli v hojném počtu. Jsou převážně církevního charakteru. Silně se zde odráží potřeby a cítění venkova. Byly stavěny, či vytvářeny místním obyvatelstvem neboli prostým lidem.

7. Závěry a doporučení

Obecně drobné architektonické prvky představovaly potřeby venkovského lidu. Jím byly i stavěny a jim i sloužily. Z toho důvodu byly umístovány i do středu obce, do centra veškerého dění. Dnes se v nich z části odráží historie, ale z části jejich původní význam žije dále. Kromě všeho mohou plnit funkci významných prvků, podle kterých se pamatuje určité místo či slouží při orientaci prostředím.

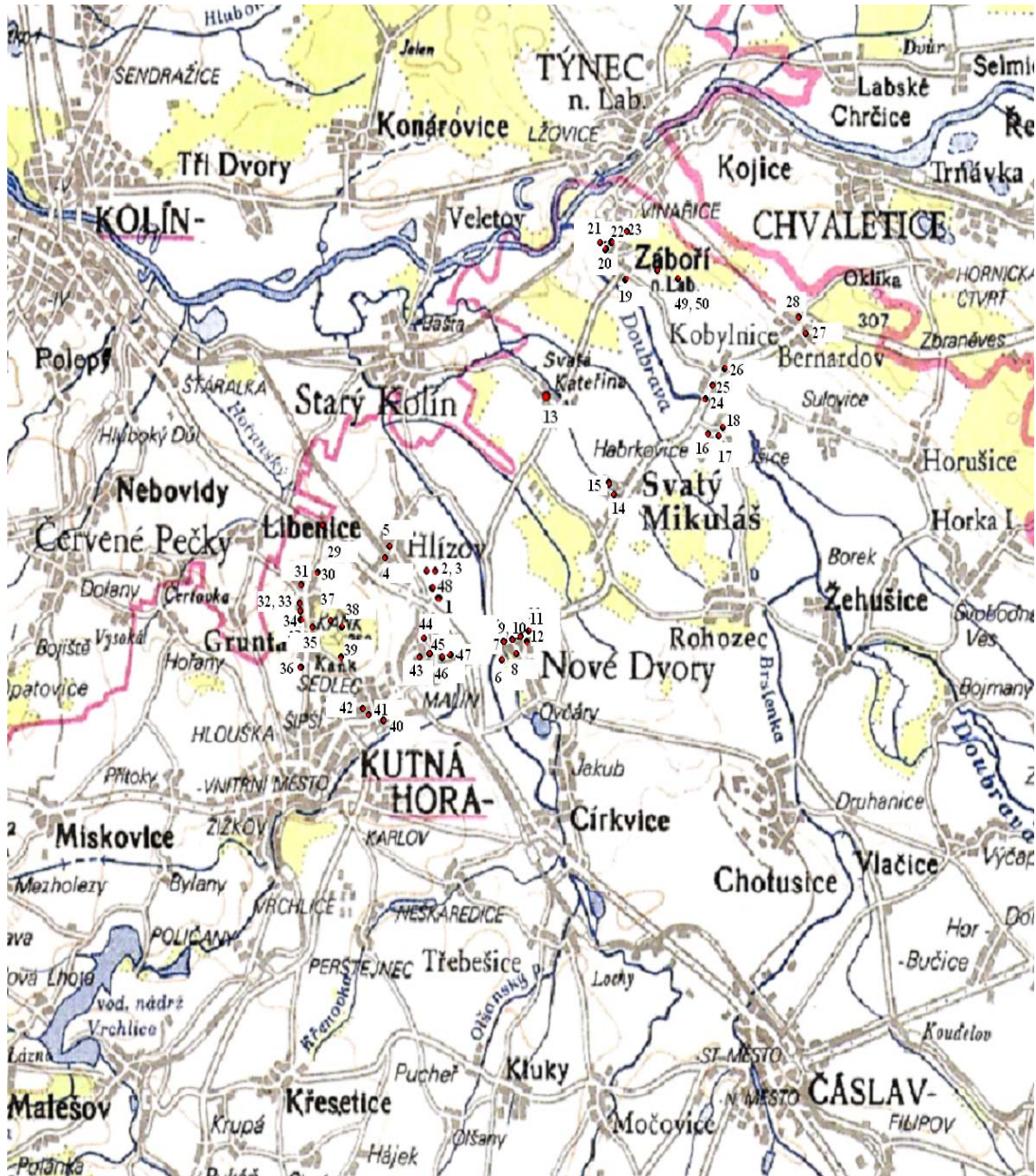
8. Seznam literatury

1. Anon., Sloupy Panny Marie a Nejsvětější Trojice [online]. Wikimedia, 29. března 2009 [cit. 2009-03-10]. Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Morov%C3%BD_sloup>
2. Anon., Výklenek [online]. Wikimedia, 27. března 2009 [cit. 2009-03-10]. Dostupné z <<http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDklenek>>
3. Dudák, V. 2004. Kutnohorský poutník aneb Kutnou Horou ze všech stran. Miloš Uhlíř – Baset, Praha – Kutná Hora, 444 s.
4. Frolec V., Vařeka J. 1983. Lidová architektura. SNTL – Nakladatelství technické literatury, 360 s.
5. Higgins, A. 1994. The secret gardens of Georgetown: behind the walls of Washington's most historic neighborhood. Archetype Press, Inc., Washington, D. C., p. 223
6. Lynch, K. 2004. Obraz města. RNDr. Ivana Hexnerová - BOVA POLYGON, Praha, 224 s.
7. Norberg-Schulz, Ch. 1994. Genius loci. ODEON, Praha, 224 s.
8. Novák, P. 2001. Paměť krajiny. Novodvorsko – Žehušicko. Průvodce cykloturistickou stezkou. Nakladatelství a vydavatelství Martin Bartoš – Kuttna, Kutná Hora, 120 s.
9. Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora. 1995? Dokumenty. Kutná Hora
10. Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora. 2003? Dokumenty. Kutná Hora
11. Odbor památkové péče, kultury, školství a tělovýchovy MěÚ Kutná Hora. 1970? Dokumenty. Kutná Hora
12. Pešta J. 2002. Návrh na prohlášení silničního mostu přes Doubravu v Kobylnici (okres Kutná Hora) za kulturní památku. Státní památkový ústav středních Čech v Praze, Praha, 8 s.
13. Poche E., Hořejší J., Kořán I., Krčálová J., Kotrba V., Merhautová A., Naňková V., Vacková J. 1978. Umělecké památky Čech 2. Academia, Praha, 580 s.
14. Šulc R., Kubka J. Záboří nad Labem – křížek. Cesty a památky [online]. 2009 [cit. 2009-03-10]. Dostupné z <<http://cestyapamatky.cz/kolinsko/zabori-nad-labem/krizek>>

9. Přílohy

9.1. Mapy

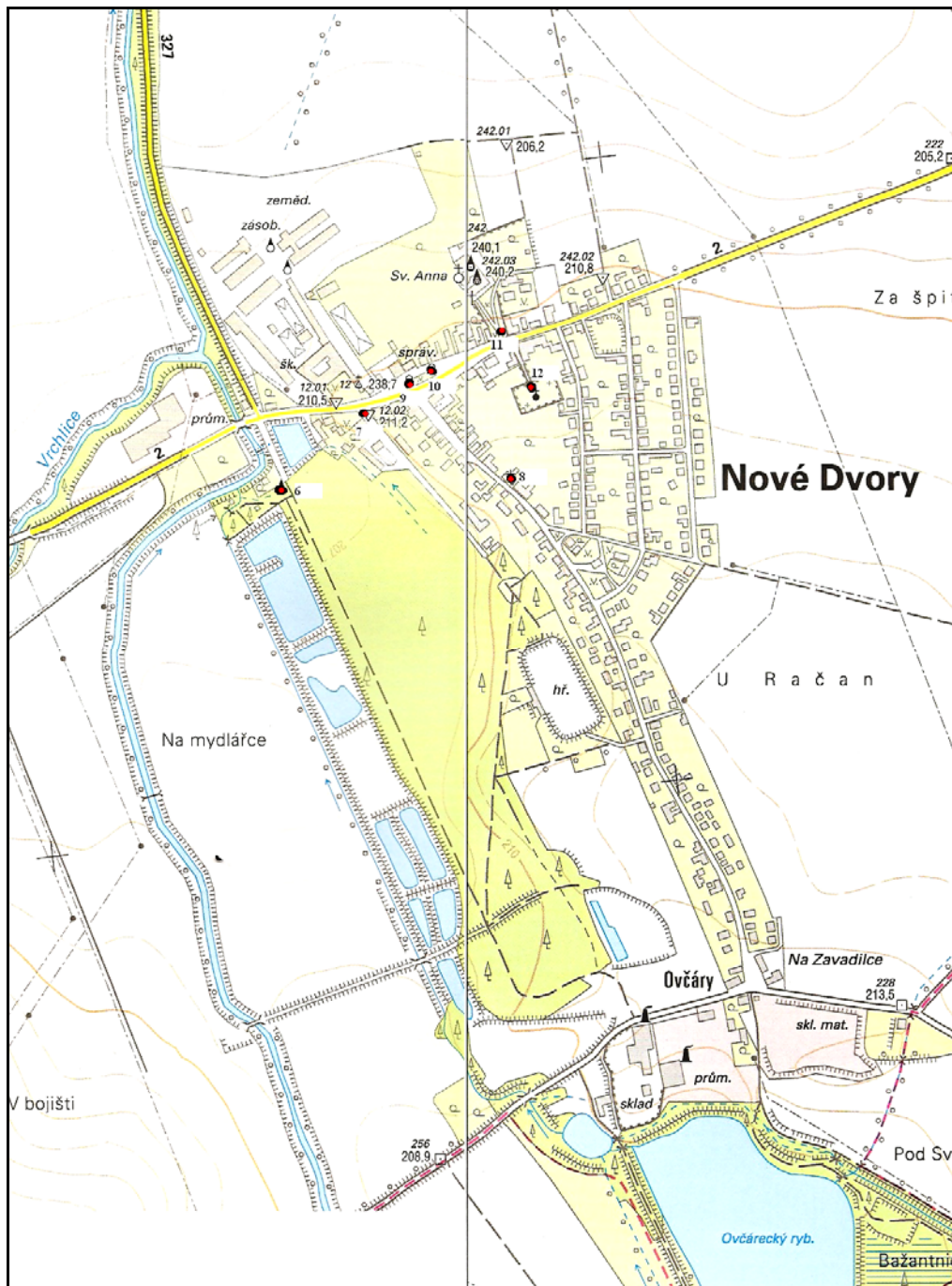
9.1.1. Obecná mapa

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2001)

(č. 1 – č. 50 viz příloha - 9.1.2. Mapa č. 1 - 9.1.11. Mapa č. 10)

9.1.3. Mapa č. 2

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 6 – Bývalá vodárenská věž

č. 7 – Výklenkové kapličky

č. 8 – Socha sv. Václava

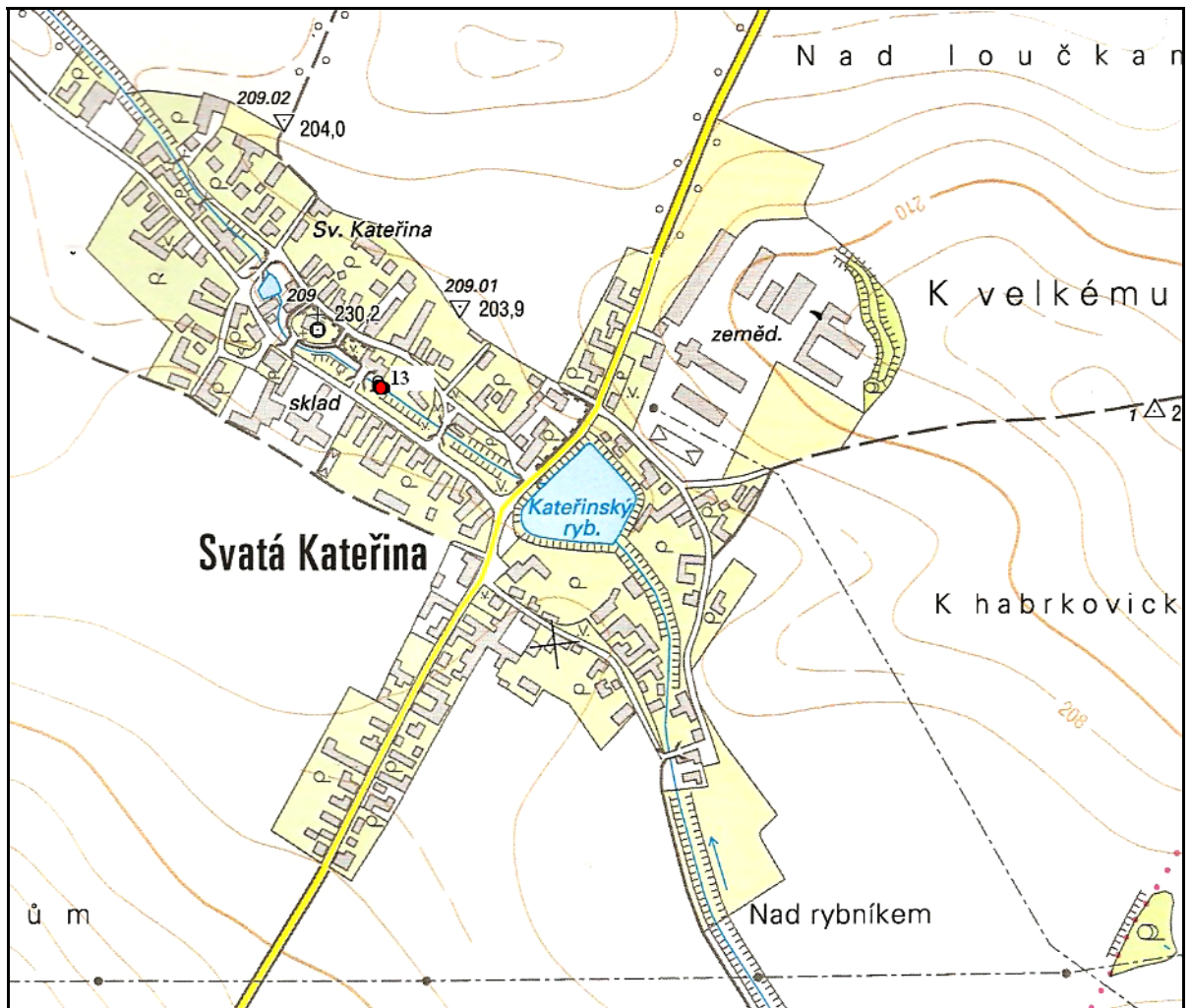
č. 9 – Mariánský sloup

č. 10 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 11 – Bývalý dominikánský klášter

č. 12 – Kaple sv. Kříže – hrobka Chotků

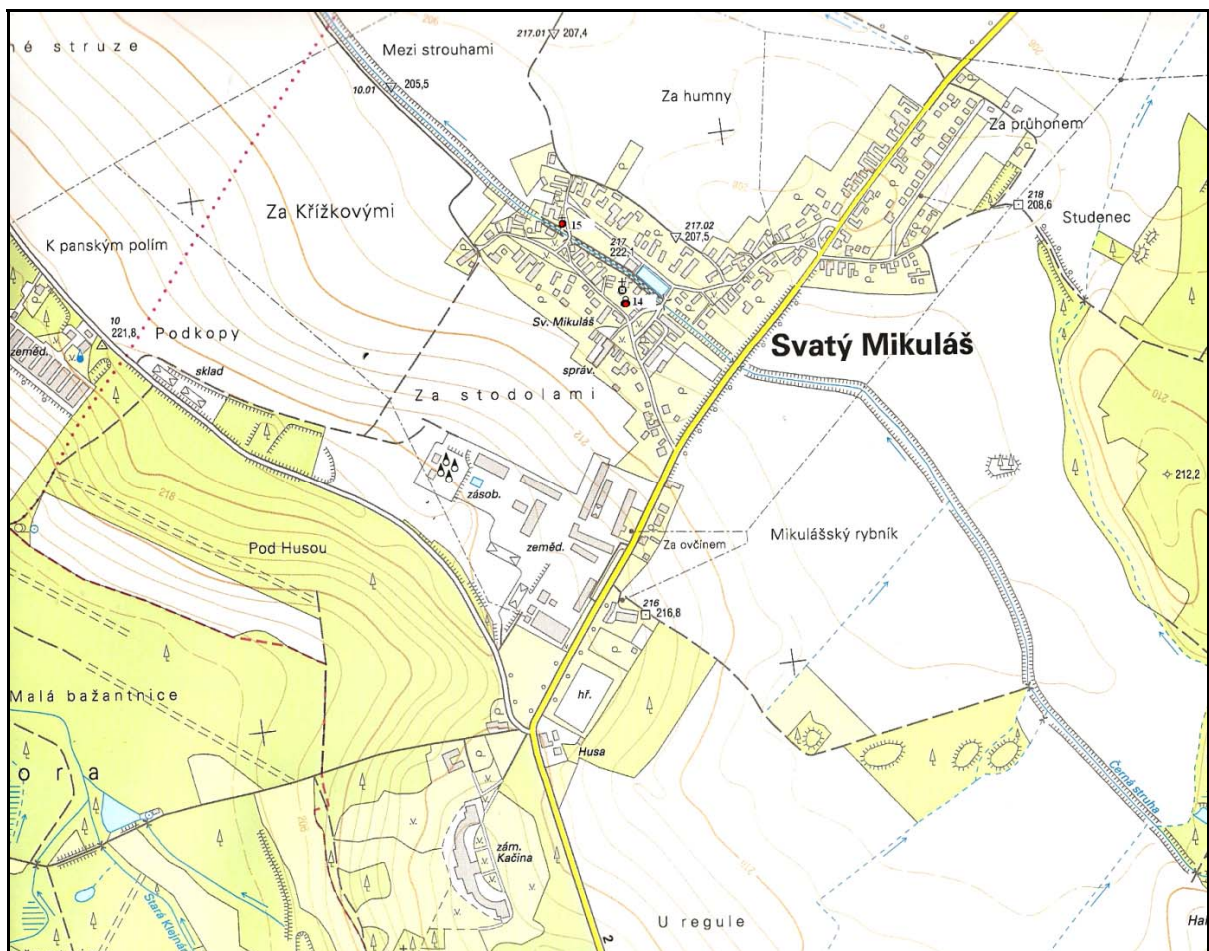
9.1.4. Mapa č. 3

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 13 - Pomník k uctění památky padlých během světových válek

9.1.5. Mapa č. 4

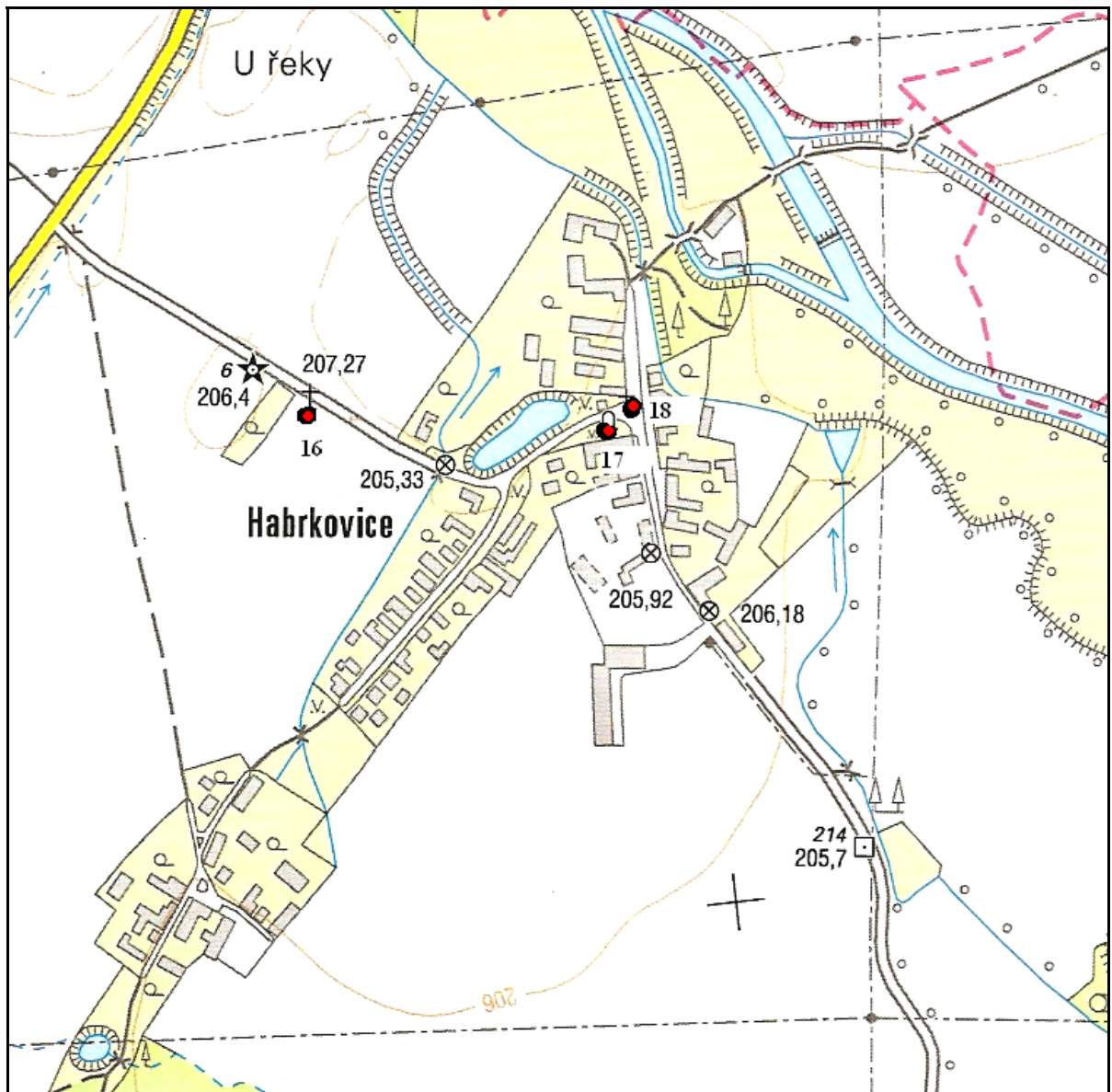

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 14 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 15 - Kříž

9.1.6. Mapa č. 5

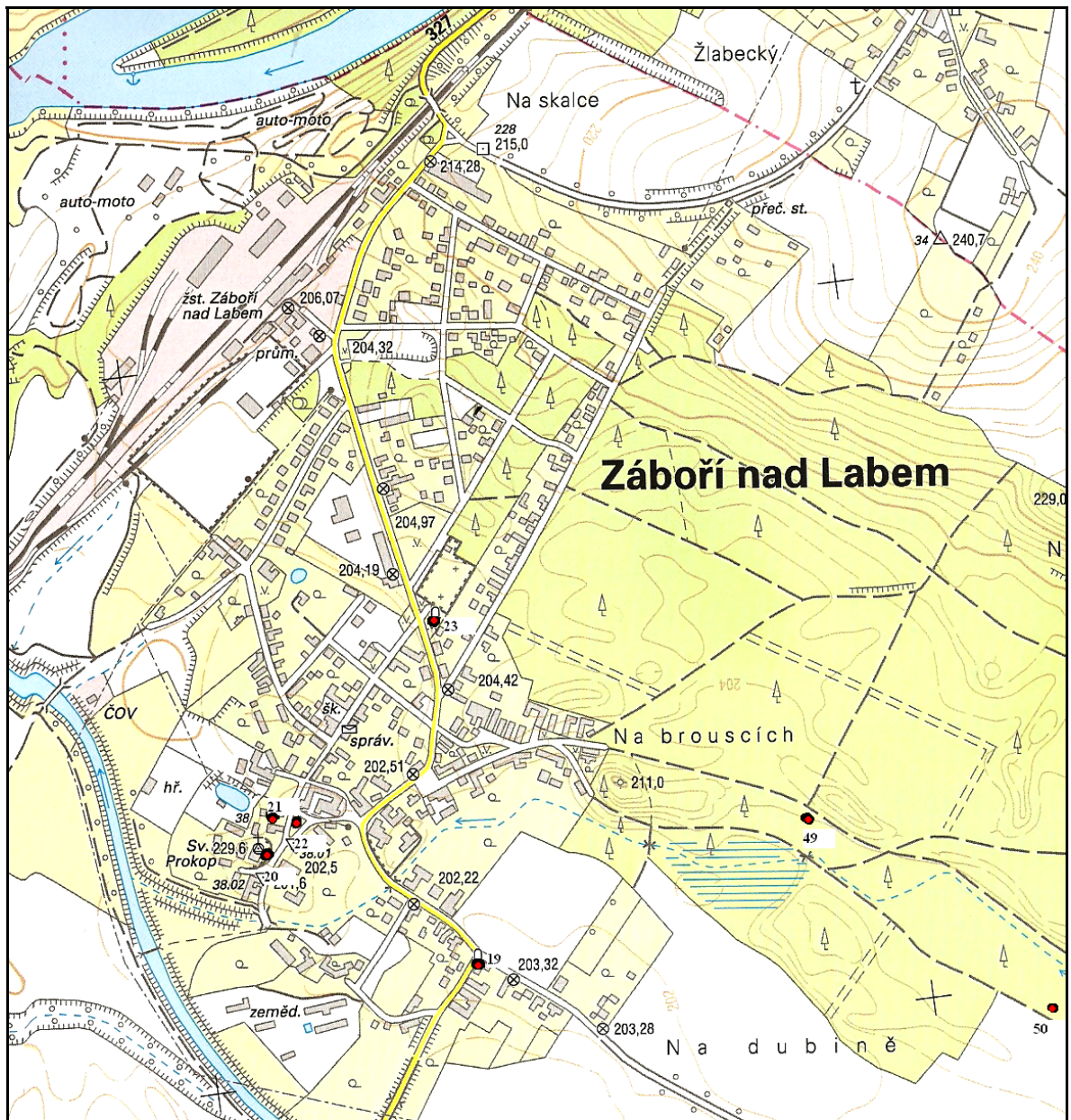
(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 16 – Kříž

č. 17 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 18 - Kaplička

9.1.7. Mapa č. 6

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 19 – Kříž

č. 20 – Kaplička

č. 21 – Zvonice

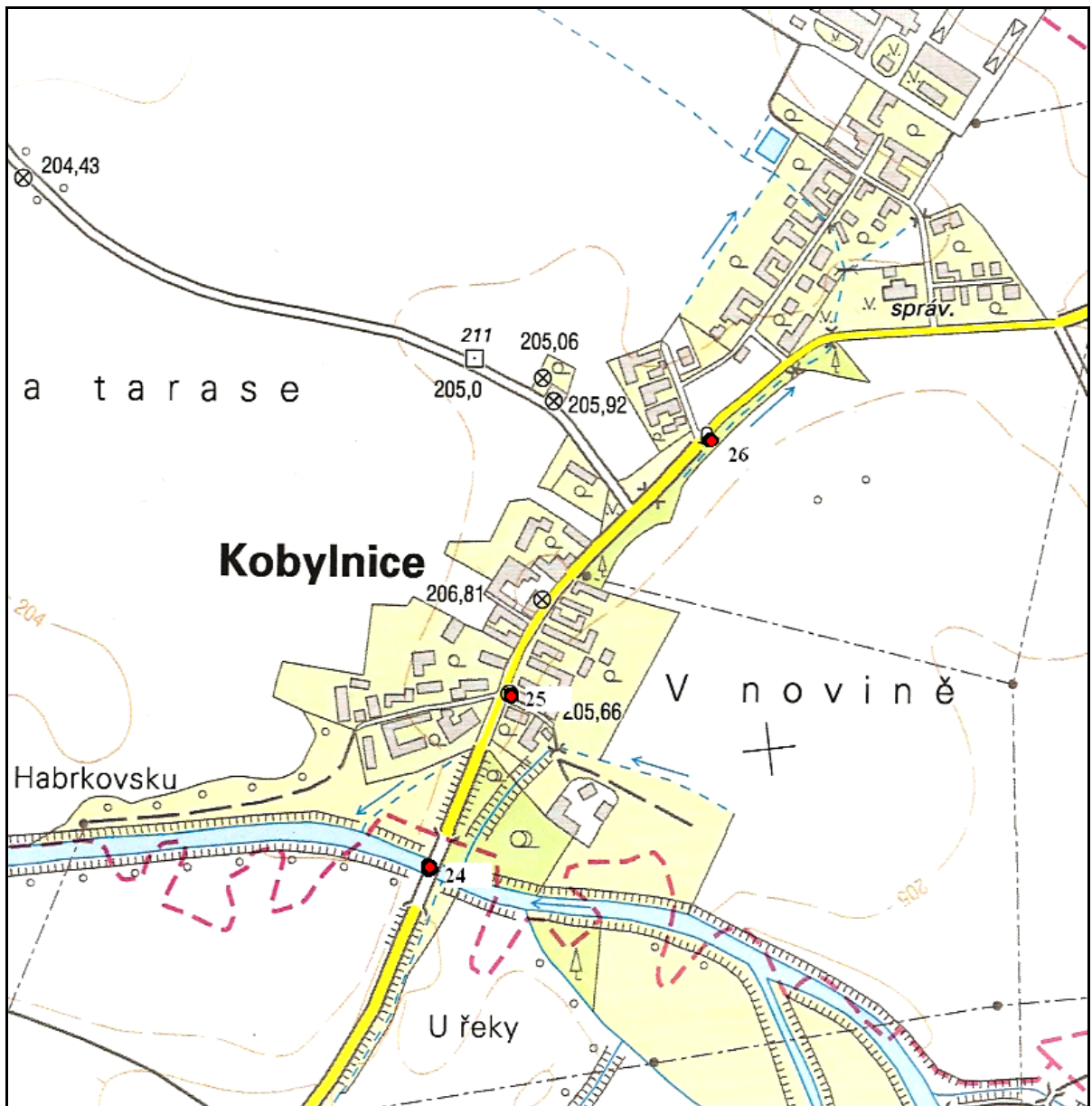
č. 22 – Mariánský sloup

č. 23 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 49 – Dub letní

č. 50 – Dub letní

9.1.8. Mapa č. 7

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 24 – Silniční most přes Doubravu

č. 25 – Socha sv. Jana Nepomuckého

č. 26 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

9.1.9. Mapa č. 8

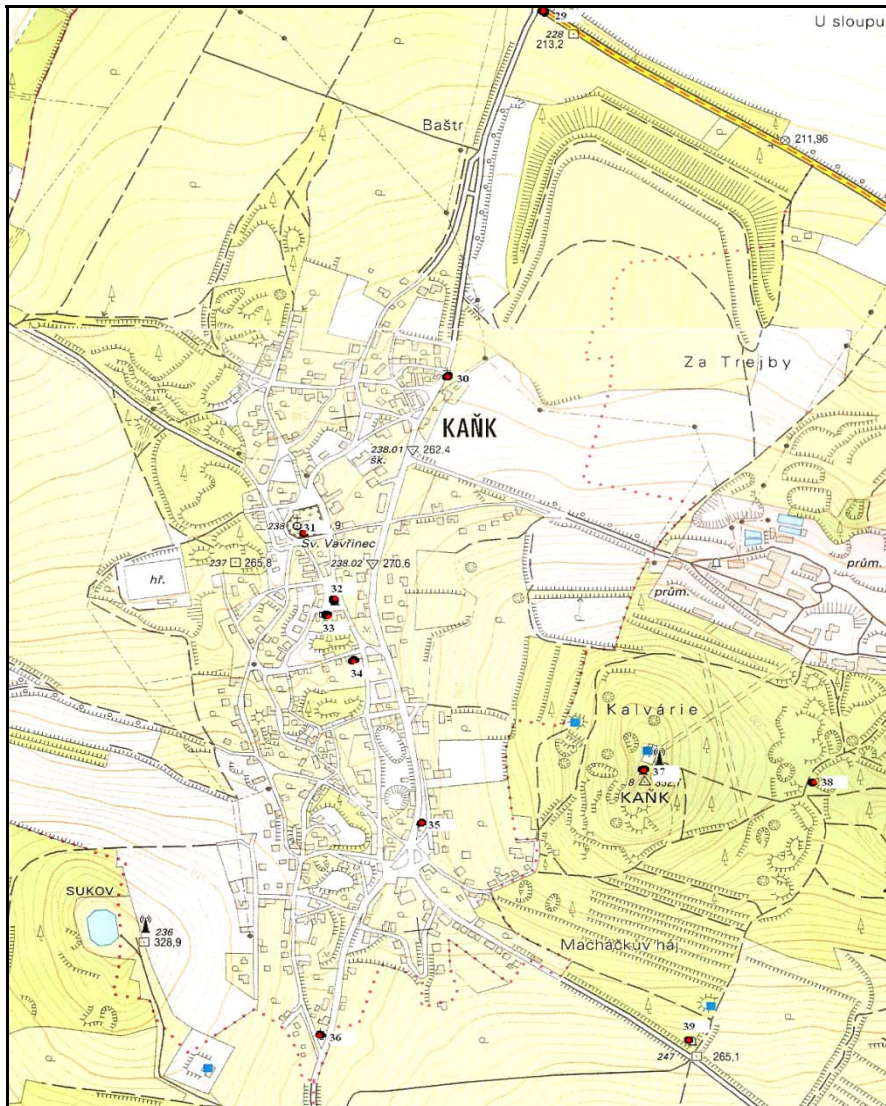

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2008)

č. 27 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 28 – Kříž

9.1.10. Mapa č. 9

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2006)

č. 29 – Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na kolínský okres

č. 30 – Výklenková kaplička

č. 31 – Kříž

č. 32 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 33 – Bývalá radnice

č. 34 – Dům č. p. 10

č. 35 – Kámen s pamětní deskou

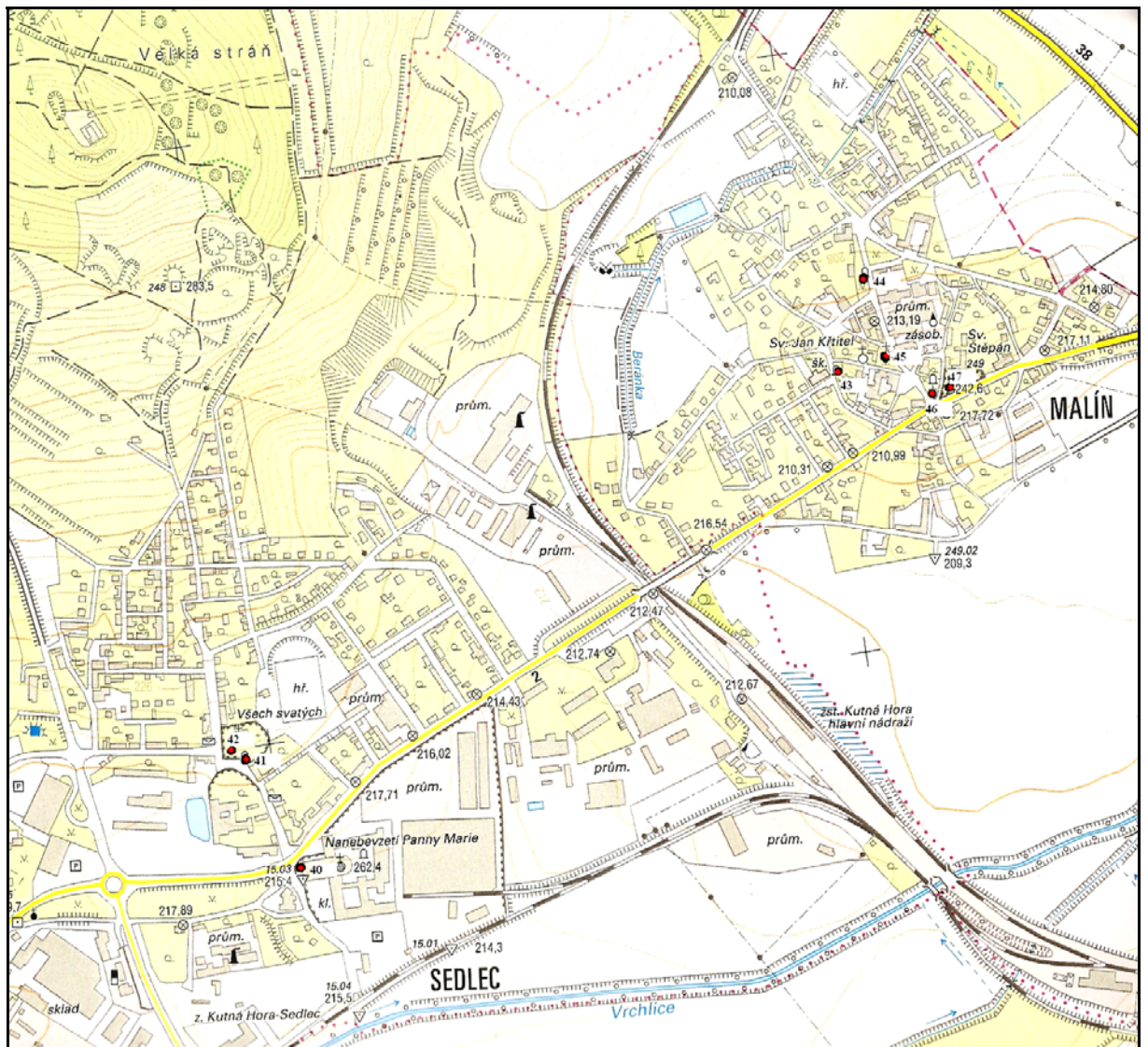
č. 36 – Kaplička sv. Jana Křtitele

č. 37 – Památník zavražděných kališníků – Kalvárie

č. 38 – Smírčí kříž

č. 39 – Místopisný kámen

9.1.11. Mapa č. 10

(Český úřad zeměměřický a katastrální, 2006)

č. 40 – Kámen s pamětní deskou

č. 41 – Sousoší sv. Jana Nepomuckého

č. 42 – Kříž

č. 43 – Pomník k uctění památky padlých během světových válek

č. 44 – Lípa svobody

č. 45 – Kříž

č. 46 – Socha sv. Jana Nepomuckého

č. 47 - Zvonice

9.2. Fotografie

9.2.1. Hlízov

9.2.1.1. Boží muka

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.1.2. Pomník na památku pozemkové reformy

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.1.3. Pomník na památku komplexních pozemkových úprav

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.1.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.1.5. Kříž

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.2. Nové Dvory

9.2.2.1. Bývalá vodárenská věž

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.1. Bývalá vodárenská věž

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.2. Výklenkové kapličky

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.2. Výklenkové kapličky

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.2. Výklenkové kapličky

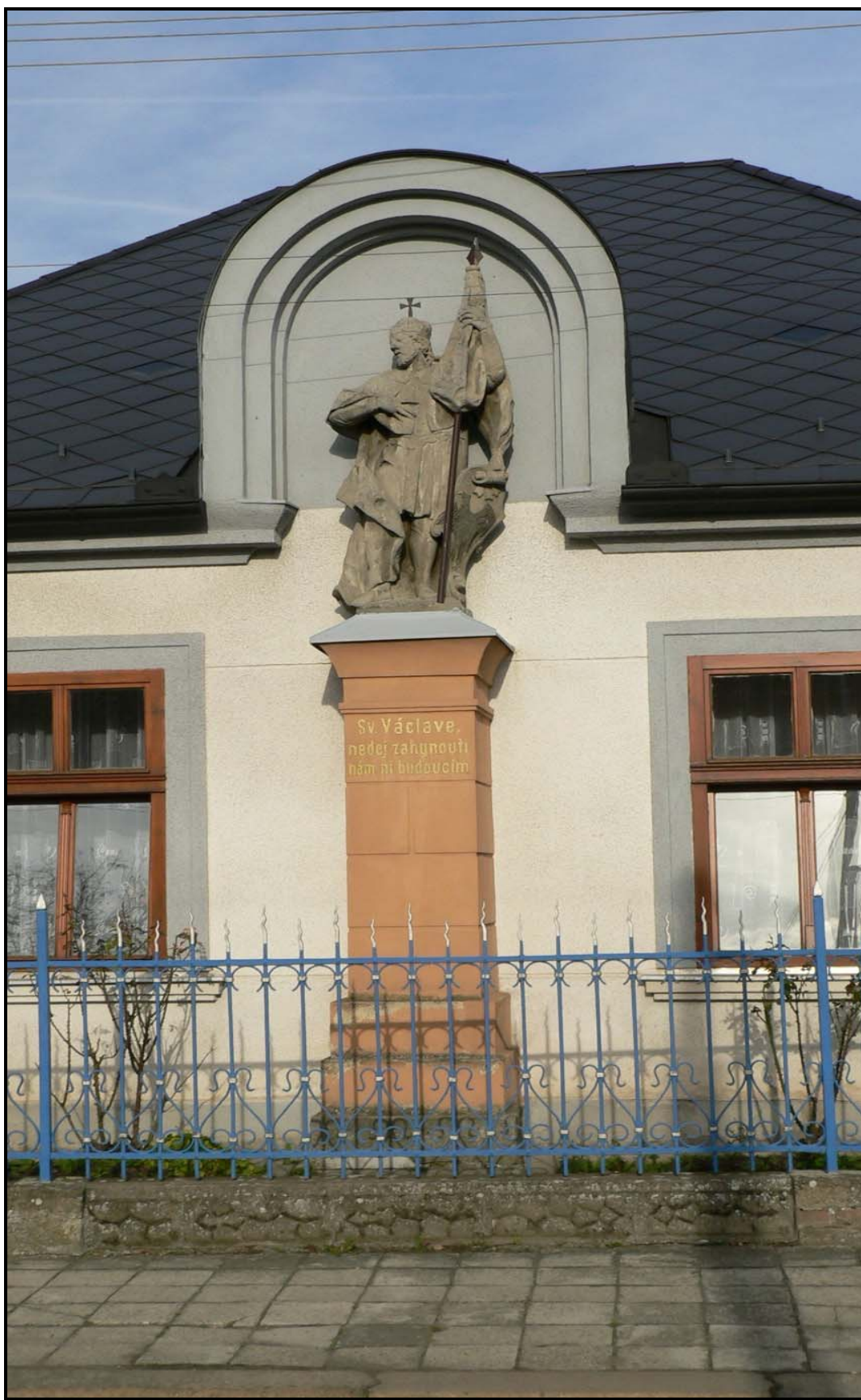

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.3. Socha sv. Václava

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.4 Mariánský sloup

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.4 Mariánský sloup

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.6. Bývalý dominikánský klášter

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.6. Bývalý dominikánský klášter

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.2.7. Kaple sv. Kříže – hrobka Chotků

(viz 9.1.3. Mapa č. 2)

9.2.4. Svatý Mikuláš

9.2.4.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.5. Mapa č. 4)

9.2.4.2. Kříž

(viz (viz 9.1.5. Mapa č. 4)

9.2.5. Habrkovice

9.2.5.1. Kříž

(viz 9.1.6. Mapa č. 5)

9.2.5.2. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.6. Mapa č. 5)

9.2.5.3. Kaplička

(viz 9.1.6. Mapa č. 5)

9.2.6. Záboří nad Labem

9.2.6.1. Kříž

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.6.2. Kaplička

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.6.2. Kaplička

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.6.3. Zvonice

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.6.4. Mariánský sloup

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.6.5. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.7. Kobylnice

9.2.7.1. Silniční most přes Doubravu

(viz 9.1.8. Mapa č. 7)

(viz 9.1.8. Mapa č. 7)

9.2.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého

(viz 9.1.8. Mapa č. 7)

9.2.7.2. Socha sv. Jana Nepomuckého

(viz 9.1.8. Mapa č. 7)

9.2.7.3. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.8. Mapa č. 7)

9.2.8. Bernardov

9.2.8.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.9. Mapa č. 8)

9.2.8.2. Kříž

(viz 9.1.9. Mapa č. 8)

9.2.9. Kutná Hora – Kaňk

9.2.9.1. Pomník na památku vstupu Rudé armády SSSR na kolínský okres

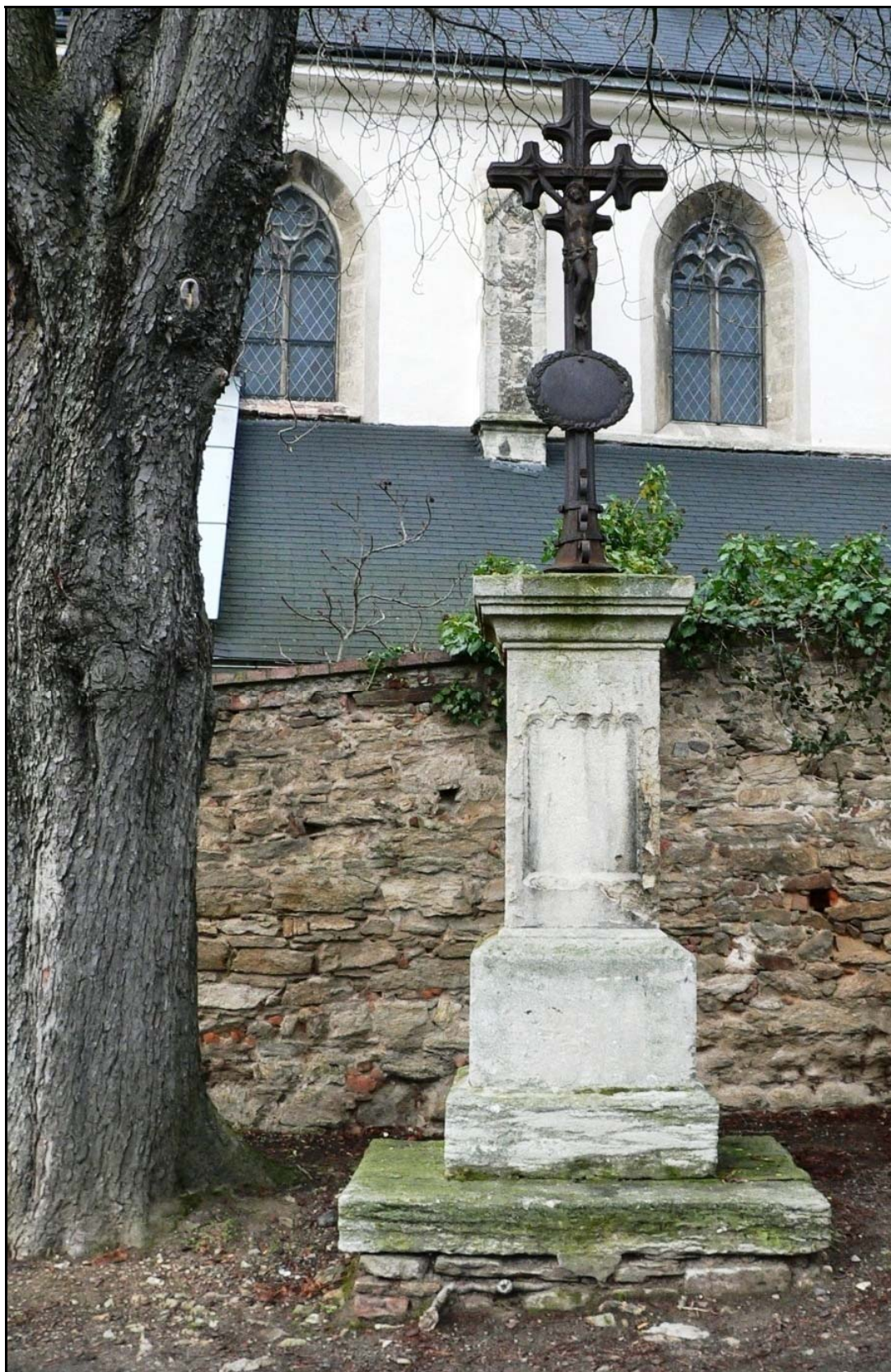
(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.2. Výklenková kaplička

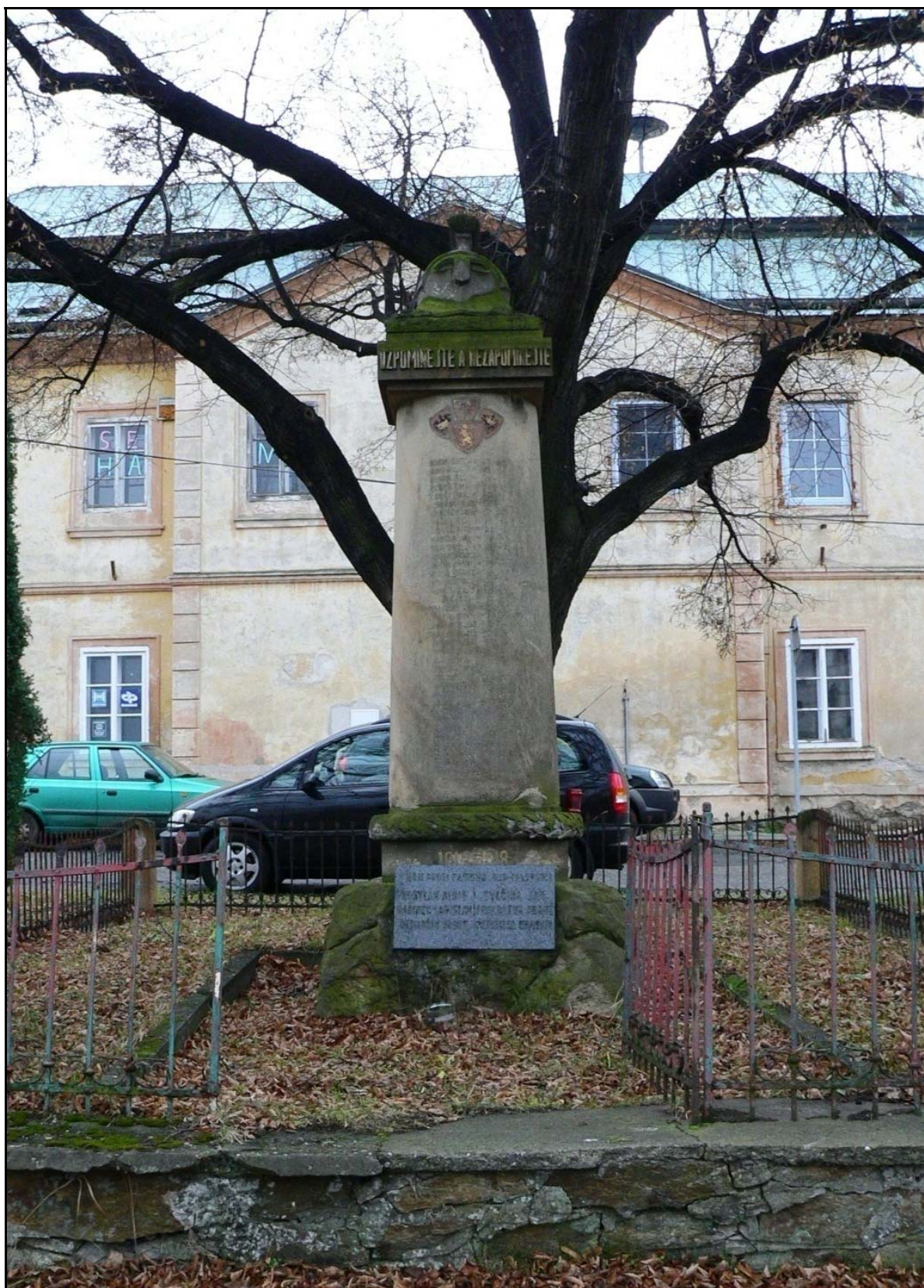
(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.3. Kříž

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.4. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.5. Bývalá radnice

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.6. Dům č. p. 10

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.7. Kámen s pamětní deskou

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.8. Kaplička sv. Jana Křtitele

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9. Památník zavražděných kališníků – Kalvárie

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.10. Smírčí kříž

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.9.11. Místopisný kámen

(viz 9.1.10. Mapa č. 9)

9.2.10. Kutná Hora – Malín

9.2.10.1. Pomník k uctění památky padlých během světových válek

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.10.2. Lípa svobody

(viz (viz 9.1.11. Mapa č. 10)

(viz (viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.10.3. Kříž

(viz (viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.10.4. Socha sv. Jana Nepomuckého

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.10.5. Zvonice

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.11. Kutná Hora – Sedlec

9.2.11.1. Kámen s pamětní deskou

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.11.2. Sousoší sv. Jana Nepomuckého

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.11.3. Smírčí kříž

(viz 9.1.11. Mapa č. 10)

9.2.12. Památné stromy

9.2.12.1. Hlízov

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 200-)

(viz 9.1.2. Mapa č. 1)

9.2.12.2. Záboří nad Labem

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 200-)

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)

9.2.12.2. Zábory nad Labem

(Odbor životního prostředí MěÚ Kutná Hora, 200-)

(viz 9.1.7. Mapa č. 6)